

REPUBLI KA MAKEDONI JA
SO VET ZA RADI ODI FUZI JA

Koncesi i za vr{ ewe radi odi f uzna dejnost
i komuni kaci ja so koncesi oneri te

* * *

Nabqduvawe na programi te na
el ektronski te medi umi

Skopje, dekemvri 1998 godi na

I. KONCESI I ZA VR[EWE RADI ODI FUZNA DEJNOST

- Dodel uvawe koncesi i za vr{ ewe radi odi f uzna dejnost
- Pregled na trgovski te radiodi fuzni dru{ tva na koi im e dodelena koncesi ja za vr{ ewe radi odi f uzna dejnost
- Pregled na radiodi fuzni organi zaci i spored podra~jeto i jazi kot na koj se emi tuva programata
- Op{ ti, programski, tehni ~ki i drugi uslovi za vr{ ewe radiodi f uzna dejnost (tenderska dokumentacija)

II. KOMUNI KACI JA SO KONCESI ONERI TE

- Sredba so pretstavni ci te na trgovski te radiodi fuzni dru{ tva - konce- si oneri - avgust 1998
- *d-r Qubomi r Jaki movski: "Pl ural i zmot na el ektronski te medi umi "* .

III. NABQUDUVAWE NA PROGRAMI TE NA ELEKTRONSKI TE MEDI UMI

- Voved
- Obra}awe do gra|ani te: pra{ awa za koi gra|ani temo` at da se obra}aat do Sovetot za radiodi fuzi ja
- Moni tori ng grupi na slu{ atel i i gl eda~i
- Komi si ja za pretstavki od slu{ atel i i gl eda~i
-

PRI LOZI

- Pri java za u~estvo na konkursot (*obrazec*)
- Dogovor za koncesi ja za vr{ ewe radiodi f uzna dejnost (*t i pski obrazec*)

I zdava

SOVET ZA RADI ODI FUZI JA
NA REPUBLI KA MAKEDONI JA

Za i zdava~ot

D-r Qubomi r Jaki movski , pretsedatel
Mi qai m Fetai , zameni k na pretsedatel ot
Akademi k Ta{ ko Georgi evski , ~l en
M-r Mari o Makradul i , ~l en
[aban Sal i u , ~l en
Mi lo{ Si monovski , ~l en
Cvetan Stanoevski , ~l en
Jovan Strezovski , ~l en
D-r Vesna [opar , ~l en

Graf i ~ko ureduvawe
PhilCo®, Skopje

Di zajn na kori cat a
Prof ot o-market ing, Skopje

Pe~at i
Slu`ba za op{ ti i zaedni ~ki raboti
pri Vl adata na Republ i ka Makedoni ja
/otsek pe~atni ca/

Ti ra` : 250 pri meroci

I l i ndenska 9 , 91000 Skopje
tel. 129-084, 29-226, 129-158
e-mail: sovet@srd.org.mk

**KONCESI I ZA VR[EWE
RADI ODI FUZNA DEJNOST**

DODELUVAWE KONCESI I ZA VR[EWE RADI ODI FUZNA DEJNOST

Voved

Radiodi fuzna dejnost vo Republika Makedonija mo`e da vr{ i pravno i fizi~ko lice preku osnovawe radiodifuzni organizaciji (javni pretprijatija i trgovski radiodifuzni dru{tva) pod uslovi i na~in utvrdeni so Zakonot za radiodifuznata dejnost (Sl. vesnik na Republika Makedonija br. 20/97), Zakonot za telekomunikacii te (Sl. vesnik na Republika Makedonija br. 22/98 - pre~isten tekst) i Zakonot za koncesija (Sl. vesnik na Republika Makedonija br. 42/93).

Trgovski te radiodifuzni dru{tva radiodifuznata dejnost ja vr{ at vrz osnova na koncesija { to ja dobivaat od Vladata na Republika Makedonija, na predlog na Sovetot za radiodifuzija, vrz osnova na konkurs.

Raspi{uvawe konkurs

Sovetot, vedna{ po konstituiraweto (5 septemvri 1997 godina), gi zapo~na podgotovkite za raspi{uvawe konkurs za dodeluvawe koncesii za vr{ewe radiodifuzna dejnost. Vo sorabotka so Ministarstvoto za soobra}aj i vrski go utvrdi brojot na f rekvenците, odnosno koncesii te { to mo`at da se dodelat na oddelni podra~ja, go podgotvi predlogot na tekstot na konkursot i tenderskata dokumentacija i predlogot go upati do Vladata na Republika Makedonija.

Vladata na Republika Makedonija go pri f ati predlogot na Sovetot i na 22 dekemvri 1997 godina raspi{a konkurs (objaven vo "Slu`ben vesnik na Republika Makedonija" br. 66/97, od 26 dekemvri 1997 godina) za dodeluvawe koncesii za vr{ewe radiodifuzna dejnost i toa:

--etiri koncesii za vr{ewe radiodifuzna dejnost na teritorijata na Republika Makedonija:

	Broj na koncesii	Vremetraewe na koncesijata	Visi na nadomestokot za koncesija vo DEM Godi{no za edna koncesija
Za radio	2	7 godi ni	81.585
Za televizi ja	2	10 godi ni	160.230

-203 koncesii za vr{ewe radiodifuzna dejnost na lokalno ni vo (123 za radio i 80 za televizi ja), za sledni ve podra~ja:

Za radio

Podra~je	Broj na koncesii	Vremetraewe na koncesijata	Visi na nadomestokot za koncesija vo DEM godi{no (za edna koncesija)
Skopje	11	5 godi ni	14.700
Bitola	6	5 godi ni	9.450
Struga	3	5 godi ni	6.300
Ohrid	3	5 godi ni	6.300
Gevgelija	5	5 godi ni	4.200
Strumica	6	5 godi ni	6.300
Tetovo	6	5 godi ni	9.450
Gostivar	6	5 godi ni	8.400

Kumanovo	6	5 godi ni	8.400
Resen	3	5 godi ni	2.100
Pri lep	6	5 godi ni	8.400
Kru{ evo	2	5 godi ni	1.575
Ki ~evo	4	5 godi ni	4.200
Makedonski Brod	3	5 godi ni	1.050
Demir Hi sar	2	5 godi ni	1.050
Debar	4	5 godi ni	3.150
Kavadarci	4	5 godi ni	5.250
Negoti no	3	5 godi ni	3.150
Veles	5	5 godi ni	7.350
{ tip	5	5 godi ni	7.350
Radovi {	2	5 godi ni	3.150
Berovo	2	5 godi ni	1.750
Peh~evo	2	5 godi ni	1.050
Del ~evo	3	5 godi ni	1.575
Vinica	2	5 godi ni	1.575
Ko~ani	3	5 godi ni	5.250
Probi { tip	2	5 godi ni	1.575
Zletovo	1	5 godi ni	1.050
Kratovo	2	5 godi ni	1.575
Kri va Pal anka	3	5 godi ni	1.575
Makedonska Kameni ca	2	5 godi ni	1.050
Sveti Ni kole	2	5 godi ni	2.100
Val andovo	2	5 godi ni	1.575
Dojran	2	5 godi ni	1.050

Za televizija

Podra~je	Broj na koncesi i	Vremetraewe na koncesijata	Vi si na na nadomestokot za koncesija vo DEM godi { no (za edna koncesija)
Skopje	7	7 godi ni	29.400
Bi tola	4	7 godi ni	18.900
Struga	2	7 godi ni	12.600
Ohri d	2	7 godi ni	12.600
Gevgelija	2	7 godi ni	8.400
Strumica	3	7 godi ni	12.600
Tetovo	4	7 godi ni	18.900
Gostivar	3	7 godi ni	16.800
Kumanovo	3	7 godi ni	16.800
Resen	2	7 godi ni	4.200
Pri lep	3	7 godi ni	16.800
Kru{ evo	2	7 godi ni	3.150
Ki ~evo	2	7 godi ni	8.400
Makedonski Brod	2	7 godi ni	2.100
Demir Hi sar	2	7 godi ni	2.100
Debar	2	7 godi ni	6.300
Kavadarci	2	7 godi ni	10.500
Negoti no	2	7 godi ni	6.300
Veles	3	7 godi ni	14.700
[tip	3	7 godi ni	14.700
Radovi {	2	7 godi ni	6.300
Berovo	2	7 godi ni	3.150

Peh~evo	2	7 godi ni	2.100
Del ~evo	2	7 godi ni	3.150
Vi ni ca	2	7 godi ni	3.150
Ko~ani	1	7 godi ni	10.500
Probi { tip	1	7 godi ni	3.150
Zletovo	1	7 godi ni	2.100
Kratovo	2	7 godi ni	3.150
Kri va Pal anka	2	7 godi ni	3.150
Makedonska Kameni ca	2	7 godi ni	2.100
Sveti Ni kole	2	7 godi ni	4.200
Val andovo	2	7 godi ni	3.150
Dojran	2	7 godi ni	2.100

Vrz osnova na sogleduvawata od prvi ot konkurs, Vladata, na predlog na Sovetot, raspi { a vtor - dopol ni tel en konkurs (objaven vo "Sl. vesni k na Republ i ka Makedoni ja" br. 24/98 od 28 maj 1998 godi na) za dodel uvawe edna koncesi ja za radi o na teri torijata na Republ i ka Makedoni ja (so vremetraewe na koncesi jata od 7 godi ni i nadomestok za koncesi ja od 81.585 DEM godi { no) i 28 koncesi i za vr{ ewe radi odi f uzna dejnost na lokal no ni vo (12 za radi o i 16 za tel evi zija), na sledni ve podra~ja:

Za radio

Podra~je	Broj na koncesi i	Vremetraewe na koncesi jata	Vi si na na nadomestokot za koncesi ja vo DEM. (godi { no za edna koncesi ja)
Skopje	10 (5 f rekvenci i) po pri nci pot na tajm { eri ng	5 godi ni	7.350
Dojran	1 (za 6 meseci od godi nata)	5 godi ni	525
Mavrovo	1 (za 6 meseci od godi nata)	5 godi ni	525

Za televizija

Podra~je	Broj na koncesi i	Vremetraewe na koncesi jata	Vi si na na nadomestokot za koncesi ja vo DEM. godi { no za edna koncesi ja
Skopje	4 (2 f rekvenci i po pri nci pot na tajm { eri ng)	7 godi ni	14.700
Struga	1	7 godi ni	12.600
Ohri d	1	7 godi ni	12.600
Tetovo	2	7 godi ni	18.900
Gosti var	1	7 godi ni	16.800
Kumanovo	3	7 godi ni	16.800
Ki ~evo	3	7 godi ni	8.400
Dojran	1	7 godi ni	2.100

Konkursi te traeja 60 dena od denot na objavuvaweto, odnosno od 27 dekemvri 1997 godi na do 24 f evruari 1998 godi na (prvi ot konkurs) i od 29 maj 1998 godi na do 12 juni 1998 godi na (vtori ot konkurs).

Vo rokot utvrden so konkursite (so stru~na i druga pomo{ dadena na apl ikanti te od strana na Sovetot, bi dej}i ova bea prvi konkursi za koncesi i vo radi odi f uzijata), do Sovetot za radi odi f uzija bea dostaveni 190 prijavi od koi

{ est za vr{ ewe radiodifuzna dejnost na teritorijata na Republika Makedonija (dve za radio i ~etiri za televizija) i 184 na lokalno nivo (107 za radio i 77 za televizija), po prviot konkurs i 49 prijavi od koi edna prijava za vr{ ewe radiodifuzna dejnost za radio na teritorijata na Republika Makedonija i 48 prijavi (21 za radio i 27 za televizija) za vr{ ewe radiodifuzna dejnost na lokalno nivo, po vtoriot konkurs.

Ekspertiza

Za pregled i ocenka na pristignatite prijavi, a so cel da se obezbedi kompetentnost, stru~nost i transparentnost na postapkata za dodeluvawe koncesi i, Sovetot formira{ e tri ekspertske grupi:

a) Grupa za programski pra{ awa, vo sostav:

1. d-r Dona Kolar-Panova
2. d-r Liljana Minova-\urkova
3. d-r @ivko Cvetkovski
4. m-r Teuta Arifi i
5. m-r Dobrinka Tanaskova.

Koordinator: d-r Vesna [opar, ~len na Sovetot.

b) Grupa za tehni ~ki pra{ awa, vo sostav:

1. d-r Qup~o Panovski
2. m-r Goce [utinovski
3. dipl. in`. Ali Asani
4. dipl. in`. Branko Georgiev i
5. dipl. in`. Lazo Jovevski

Koordinator: m-r Mario Makraduli, ~len na Sovetot.

v) Grupa za ekonomsko-f i nansi ski i pravni pra{ awa, vo sostav:

1. d-r Dimitar Gelev
2. m-r Goran Koevski
3. d-r [aban Prevala
4. d-r Vesna Pendovska
5. dipl. ekonomist Ivan [teriev

Koordinatori: Milo{ Simonovski i [aban Saliu, ~lenovi na Sovetot.

So cel da se obezbedi nezavisnost vo rabotata, ~lenovite na stru~nite grupi potpi{ aa izjavi deka ne se vraboteni vo radiodifuzna organizacija ili vo dr` avni organi, deka ne se ~lenovi na rakovodstvata na politi ~kite partii, deka nemaat udeli ili akcii ili drug ekonomski interes vo radiodifuzni organizacii, odnosno deka nemaat li~no, preku tretolice ili po bilo koja osnova interesi vo radiodifuznite organizacii { to mo` at da imaat vlijanie vo nivnata rabota kako ~lenovi na stru~nata grupa.

Grupite gi pregledaa site pristignati prijavi po konkursot i dostavija do Sovetot mislewe za toa dali podnositelite na prijavi te gi ispolnuvaat uslovi te predvideni so Zakonot za radiodifuznata dejnost, konkursot i tenderskata dokumentacija, mislewe za kvalitetot na priloenata dokumentacija, odnosno na

ponudeni te uslovi, kako i za sposobnosta za vr{ewe radiodifuzna dejnost za vremetraeweto na koncesijata.

Grupite vo svoite pismeni izve{tai, pokraj mislewa i ocenki za oddelni u-esnici na konkursite, dostavija i op{tiku`uvawa i predlozi vo funkcija na unapreduwaweto na radiodifuznata dejnost.

Stru-nata grupa za programski pra{awa uka`a na potrebata od regulacisko opredeluwawe na pojasni kriteriumi i prioritet pri dodeluwaweto koncesii vo pogled na sodr`inata i kvalitetot na radio i televizijskite programi, odnosno na programskite standardi. Stru-nata grupa, isto taka, posebno uka`a i na (ne)upotrebata na makedonskiot literaturnen jazik vo radio i televizijskite programi, kako i na potrebata od poprecizno regulirawe na odredbata od ~lenot 45 od Zakonot za radiodifuznata dejnost, so koja se ureduwa pra{aweto za jazikot na koj se emituwa programata.

Stru-nata grupa za tehni~ki pra{awa svoite uka`uvawagi naso~i kon neкои globalni aspekti na dodeluwaweto i sl edeweto na realizacijata na koncesii te. Grupata predlo`i so podzakonski akti da se regulira:

- registri rana (ovlastena) proektantska organizacija za izработка proekti za radiodifuzni objekti;
- osnovni dokumenti za izработка na investiciona tehni~ka dokumentacija (odgovoren proektant, izjava na proektantot i potvrda za izvr{ena kontrola);
- garancija za realizacija na planiraniot proekt (potpi{ani proektni zada~i).

Ekspertite predlo`ija i poracionalen pristap vo iskoristuwaweto na postojnite tehni~ki mo`nosti i planirane resursi, odnosno zdru`uwawe pri izgradbata na zaedni~ki predatelni punktovi, osobeno za radio i televizijski mre`i na nacionalno nivo, t.e. tehni~ko-tehnolo{ko edinstvo na javnite i privatnite mre`i.

Stru-nata grupa za ekonomsko-finansiski i pravni pra{awa posebno uka`a na potrebata pojasno da se dogradi konceptot za trgovskoto radiodifuzno dru{tvo kako "specifi~no dru{tvo":

- so pravilnici, odluki i drugi podzakonski akti za statusni, pravni, tehni~ki i finansiski pra{awa da se dograduwa postapkata za dodeluwawe koncesii za vr{ewe radiodifuzna dejnost;
- vospostavuwawe i po~tuvawe na maksimalno realni kriteriumi za vrednuwawe na dostavenite prijavi po konkursot;
- razработка na pravni ot status na trgovskite radiodifuzni dru{twa vo odnos na Zakonot za trgovski dru{twa;
- kreirawe na kriteriumi i sistem za poegzaktna ocenka na finansiskata sposobnost na subjektite za vr{ewe radiodifuzna dejnost (vo sorabotka so bankite, finansiskite institucii i tn.).

Stru-nata grupa za ekonomsko-finansiski i pravni pra{awa izrazi op{tomislewe deka treba da se pristapi kon izmena na Zakonot za radiodifuznata dejnost.

Vo procedurata na ekspertiza bea vkl ueni i me|unarodni institucii i ni vni pretstavnici. Vo ramkite na sorabotkata so Fondacijata KNOW HOW od London, kako gostin na Sovetot prestojuwa e Sju Eliot, ekspert od ova oblast i konsultant na Fondacijata. Na predlog na Sovetot, a vo sorabotka so Informativni ot servis na Soednetite Dr`avi vo Skopje, ostvarena e ekspertska

poseta i na d-r Majkl Star, profesor po komunikaciji na Univerzitetot vo Illinois, SAD.

Stranski te eksperti ostvarija rabotni sredbi so site ~lenovi na Sovetot i so ekspertските grupi i povolno go ocenija na~inot na rabota i tekot na postapkata po konkursot za dodeluvawe koncesii. Vo vrska so ova postapka, ostvareni se sredbi i so delegacii na Evropskata unija, so OBSE i so pretstavnici na nekolku diplomatski misii vo Skopje.

Za tekot na celata postapka i na~inot na obrabotka na prijavite i priloenata dokumentacija, Sovetot obezbedi redovno informirawe na javnosta preku sredbi, konferencii za novinarite i sli~no, odnosno transparentnost na celata postapka.

Sorabotka so u-esnicite na konkursot

I maj}i predvid deka za prv pat vo Republika Makedonija se sproveduva konkursna postapka za dodeluvawe koncesii za vr{ewe radiodifuzna dejnost, Sovetot za radiodifuzija, neposredno i preku svojata stru~nastva, ostvaruva{e redovna komunikacija i sorabotka so u-esnicite na konkursot, vo site fazi na postapkata. Vo tekot na podnesuvaweto na prijavi te, odnosno do krajot na rokot za podnesuvawe prijavi, na u-esnicite na konkursot im bea davani stru~ni objasnuvawa, upatstva i informacii vo vrska so na~inot na podnesuvawe na prijavi te, uslovi te na konkursot i neophodnata pri dru`na dokumentacija.

Stru~na pomo{ na koncesionerite im be{e davana i vo tekot na postapkata na registrawe na trgovskite radiodifuzni dru{tva. Vo tekot na ova faza od postapkata za dodeluvawe na koncesii te, a so cel da se zabrza registraweto na koncesionerite, be{e ostvorena sorabotka i so nadle`nite sudovi povrzana so razre{uvaweto na odredeni nejasnoti vo primenata na Zakonot za radiodifuznata dejnost i Zakonot za trgovskite dru{tva vo pogled na pravniot status na trgovskoto radiodifuzno dru{tvo kako specifi~no trgovsko dru{tvo.

Dodeleni koncesii

Cenej}i gi ponudenite uslovi od strana na kandidatite vo soglasnost so kriteriumite vo ~len 13 od Zakonot za radiodifuznata dejnost, a zemaj}i gi predvidi mislewata i preporakite na stru~nite grupi, Sovetot za radiodifuzija, vrz osnova na ~len 13 stav 4 i ~len 16 od Zakonot za radiodifuznata dejnost, na Vladata i dostavi predlog za dodeluvawe 117 koncesii za vr{ewe radiodifuzna dejnost (tri koncesii za radiodifuzna dejnost na teritorijata na Republika Makedonija-edna za radio i dve za televiziija i 114 na lokalno ni vo-70 za radio i 44 za televiziija), po prviot konkurs, i predlog za dodeluvawe koncesii (10 za radio i 15 za televiziija) za vr{ewe radiodifuzna dejnost na lokalno ni vo, po vtoriot konkurs.

Vladata na Republika Makedonija gi pri fati predlozite na Sovetot i donese odluki za dodeluvawe koncesii, objaveni vo "Slu`ben vesnik na Republika Makedonija" br. 22/98, za prviot konkurs, i br. 34/98, za vtoriot konkurs.

So odlukite na Vladata za dodeluvawe koncesii po dvata konkursa, dodeleni se vkupno 140 koncesii, 3 na teritorijata na Republika Makedonija-edna za radio i dve za televiziija; 137 na lokalno ni vo-80 za radio i 57 za televiziija (Pregledot na koncesionerite e priloen na krajot od tekstot).

Nadomestok za koncesija

Vo postapkata za dodeluvawe koncesii edno od zna~ajnite pra{awa na koe mu be{e posveteno posebno vni manie e pra{aweto na opredeluvaweto na visinata na

nadomestokot za koncesija. So cel da se sozdadat pretpostavki za novi investicij i vo razvojt na programata, tehnikata i kadrite na trgovskite radiodifuzni dru{tva, Sovetot predlo`i godi{en nadomestok za koncesija i pla}awe na godi{niot nadomestok vo rati. Sovetot smeta{e deka pla}aweto na 50% od nadomestokot za koncesija za celiot koncesijski period, kako {to e voobi~aeno pla}aweto za koncesij i vo drugi dejnosti, mo`e da dovede do situacija, golem broj novi radio i televiziski stanici da ne mo`at da go ispolnat toj uslov. Toa mo`e{e da vlijae vrz razvojt na radioto i televizijata i od mediumska glednato~ka, no i od to~ka na neuramnote`enost na nivnoto prisustvo vo op{tinite i oddelni delovi na dr`avata. So vakviot liberalen pristap vo pla}aweto na nadomestokot za koncesija, Republika Makedonija se steknuva so status na dr`ava vo koja se poddr`uva razvojt na mediume i ni vnata sl oboda.

Registracija na trgovskite radiodifuzni dru{tva i potpi{uvawe na dogovori te za koncesija

Vo soglasnost so Odlukite na Vladata i Zakonot, zaklu~no so 30 noemvri 1998 godina, registrirani se vkupno 128 trgovski radiodifuzni dru{tva {to dobija koncesija i so niv se sklu~eni dogovori za koncesija za vr{ewe na radiodifuzna dejnost. Dogovori te za koncesija, po ovlastuvawe na Vladata na Republika Makedonija, gi potpi{a predsedatelot na Sovetot za radiodifuzija.

Zavr{uvaweto na postapkata po konkursi te za dodeluvawe koncesij e od iskluitelno zna~ewe za razvojt na radiodifuznata dejnost vo Republika Makedonija. Vo soglasnost so Zakonot e konstituiran privatniot sektor vo radiodifuznata dejnost vo Republika Makedonija, {to pretstavuva voveduvawe na pazarni uslovi i kriteriumi za rabota vo ova dejnost. Tenderskata dokumentacija i celata postapka e vodena vo duhot na konceptot i preporaki te za razvojt na mediumskata politika na Evropskata unija. Ostvaruvaweto na procesot na legalizirawe na radiodifuzerite vo privatniot sektor zna~i krupen ~ekor vo formiraweto na noviot komunikaciski pazar vo oblata na elektronskite mediume vo makedonija.

Pregled
na tergovski radiodifuzni društva na koi im se dodeleni
koncesii za radiodifuzna dejnost

Podra~je	Emisivawe programi na jazici te na nacionalnosti te (~1.45 od Zakonot za radiodifuz- nata dejnost)
<p>Na teritorijata na Republika Makedonija - 3 koncesii</p> <p>Za radio 1. Radio Kanal 77 - [tip</p> <p>Za televizija 1. TV Si tel 2. TV A1</p> <p>Na lokalno nivo</p> <p>SKOPJE</p> <p>Za radio 1. Radio Grom 2. Radio Antena 5 3. Radio Fortuna 4. Radio Klasi k FM 5. Radio Ara~ina 6. Mega radio 7. Radio Ravel 8. Radio Vat 9. Radio Noma 10. Radio Uno 11. MX radio</p> <p>(po princip na tajm {ering) 12. Radio Star FM so 13. Radio Top FM</p> <p>14. Radio Xez FM so 15. Radio Voks</p> <p>16. Radio Atlanta so 17. Radio 21</p> <p>18. Radio Kanal 4 so 19. Radio Ros</p> <p>20. Radio Buba Mara so 21. Skaj radio</p>	<p>- albanski</p> <p>- albanski</p> <p>- romski - albanski</p> <p>- vla{ki</p>

<p>Za televizija 1. TV Skopje 2. TV BS 3. TV Tel ma 4 TV [utel 5. TV Era 6. TV MTM 7. TV Skaj Net</p> <p>(po principi na tajm { ering) 8. TV Mak Spot so 9. TV Li si ca</p> <p>10. TV 96 so 11. TV BTR Naci onal</p> <p>BI TOLA</p> <p>Za radio 1. Radi o 106 2. Radi o 2 M Herc 3. Radi o 105</p> <p>Za televizija 1. TV Orbi s 2. TV Tera</p> <p>STRUGA</p> <p>Za radio 1. Radi o Spektra 2. Radi o Di Xej 3. Radi o Hi t</p> <p>Za televizija 1. TV ATV Struga 2. TV Kal tri na 3. TV Spektra</p> <p>OHRI D</p> <p>Za radio 1. Radi o Ekspres 2. Super radi o 3. MH radi o</p> <p>Za televizija 1. Nezavi sna TV 2. RTV Studi o TVM</p>	<p>- romski - albanski i turski</p> <p>- srpski - romski</p> <p>- albanski i turski - vlaški</p> <p>- albanski, turski i romski</p>
--	--

GEVGELI JA**Za radio**

1. Radi o Tajm

Za televizija

1. TV Bogdanci
2. TV Kanal 12

STRUMI CA**Za radio**

1. Radi o Xoker
2. Ekspres radi o

Za televizija

1. TV I ntel
2. TV Vi s

TETOVO**Za radio**

1. Radi o Vi sar
2. Radi o Plus Forte
3. Radi o Ki ss
4. Radi o Fama

Za televizija

1. TV Art
2. TV Ki ss
3. TV Super Skaj
4. TV Koha

GOSTI VAR**Za radio**

1. Radi o Pro FM 92
2. Radi o Rekaton s. Skudri we
3. Radi o Rumel i FM
4. Radi o Emi s. @i rovni ca-Rostu{ e

5. Radi o Ars

Za televizija

1. TV Suko
2. TV Gl obus
3. TV Zeri i ^ egrani t
4. TV Al eksandar Makedonski
5. TV Due

- al banski i turski

- al banski

- al banski i turski

- al banski, turski i romski

- al banski

- al banski i turski

- turski

- al banski i turski

- al banski

- al banski i turski

- al banski

DEL^EVO**Za radio**

1. Radi o Pi nk

KAVADARCI**Za radio**

1. Radi o Hot FM

Za televizija

1. TV KTV 41
2. TV Skaj Plus

DEBAR**Za radio**

1. Radi o SM s. Rostu{ e
2. Radi o Merli n
3. Radi o Centar @upa

Za televizija

1. TV Al fi 2
2. TV @upa

VI NI CA**Za radio**

1. Radi o La Kosta
2. Radi o Roberto

[TI P**Za radio**

1. Radi o ^ereva
2. Radi o Antoni o FM

Za televizija

1. TV I ris
2. TV Teko

VELES**Za radio**

1. Radi o Si -Bi -Em
2. Radi o Ce-De
3. Radi o Gol di

- al banski

- al banski

- romski

Za televizija

1. TV Kanal 21
2. TV Zdravki n

NEGOTI NO**Za radio**

1. Radi o Mi ks

MAKEDONSKI BROD**Za radio**

1. Radi o Mori s

VALANDOVO**Za televizija**

1. TV VTV

MAKEDONSKA KAMENI CA**Za radio**

1. Skaj Radi o

SVETI NI KOLE**Za radio**

1. Radi o Saf ari

Za televizija

1. TV Svet

KRI VA PALANKA**Za radio**

1. Radi o Astra
2. Radi o Sl avej

Za televizija

1. TV Kartel

PROBI [TI P**Za televizija**

1. TV Protel

KO ^ ANI**Za radio**

1. Radi o Dens

2. Radi o BB
3. Radi o Rosa

RADOVI [

Za televizija

1. TV Ko-Bra
2. TV Emi

PEH^EVO

Za radio

1. Radi o Peh~evo

BEROVO

Za radio

1. Kanal 101

Za televizija

1. TV Beta

DOJLAN

Za televizija

1. TV Mi g 21

Op{ti, posebni i tehni~ki uslovi -
tenderska dokumentacija za konkursot za dodeluvawe
koncesi i za vr{ewe radiodi fuzna dejnost

Vladata na Republika Makedonija, na predlog na Sovetot za radiodi fuzija na 22 dekemvri 1997 godina, raspisa konkurs za dodeluvawe koncesi i za vr{ewe radiodi fuzna dejnost, koj e objaven vo ("Slu`ben vesnik na Republika Makedonija" br. 66/97, od 26 dekemvri 1997 godina) i vo drugi javni glasila.

1. OP[TI USLOVI

Prijava za u-estvo na konkursot mo`e da podnese pravno i fizi~ko lice koe gi i spolnuva slednive uslovi:

- da ne e osnova~, odnosno da ne vr{i dejnost od obl astana pe-atot;
- osnova~, odnosno soosnova~ na trgovsko radiodi fuzno dru{tvo da ne e politi~ka partija, verska zaednica i religiozna grupa, kako i nositel na javna funkcija ili funkcija vo politi~ka partija;
- da ne e osnova~ na pove}e od edno trgovsko radiodi fuzno dru{tvo, odnosno soosnova~ na pove}e od edno trgovsko radiodi fuzno dru{tvo so u-estvo od najmnogu 25% od osnova~kiot kapital na dru{tvoto;
- sredstvata na pove}e stranski pravni i fizi~ki lica kako soosnova-i, vo edno trgovsko radiodi fuzno dru{tvo da ne iznesuvaat pove}e od 49% od vkupniot kapital na dru{tvoto, odnosno pove}e od 25% od vkupniot kapital na dru{tvoto, ako se raboti za edno stransko pravno ili fizi~ko lice.

2. BROJ NA KONCESI I [TO MO@AT DA SE DODELAT

Na trgovskoto radiodi fuzno dru{tvo za vr{ewe radiodi fuzna dejnost na teritorijata na Republika Makedonija mo`e da se dade samo edna koncesija za radio i za tel evizija, a za vr{ewe na radiodi fuzna dejnost na lokalno nivo, na razli~ni nesosedski podra~ja, mo`at da se dadat najmnogu dve koncesi i, edna za radio i edna za tel evizija.

3. TEHNI ^KI PARAMETRI

3.1. Koncesija za vr{ewe radiodi fuzna dejnost na teritorijata na Republika Makedonija

a) za radio

- frekventen opseg 87,5-108 MHz

- opf at na slu{ anost najmal ku 70% od nasel eni eto na Republ i ka Makedoni ja
- tehni -ko re{ enie (proekt) za pl anirana ta, odnosno postojanata mre` a na predavatel i i repetitori za emituvawe na signal i vo stereo tehni ka
- maski mal na dozvol ena efekti vna zra-na mo}nost, odnosno ni voto na signal i te da bi de vo sogl asnost so Pravi l ni kot za tehni -ko ekspl oataci oni usl ovi za radi odi fuzna stanica za frekvenci ski modul arni emisi i ("SI u` ben l i st na SFRJ - porane{ na", broj 57/75), kako i vo sogl asnost so pl anot za raspredel ba na radi of rekvenci i te;
- radi odi fuznata oprema da gi zadovol uva propi { ani te tehni -ki standardi , odnosno da e vo sogl asnost so Pravi l ni kot za tehni -ki i ekspl oataci oni usl ovi pod koi mo` at da se koristat radi odi fuzni repetitori za frekvenci ski modul arni emisi i ("SI u` ben l i st na SFRJ - porane{ na", broj 30/78);

b) za televizi ja

- frekventen opseg 470 - 860 MHz;
- opf at na gl edanost najmal ku 70% od nasel eni eto na Republ i ka Makedoni ja;
- mre` a na predavatel i i repetitori za emituvawe na signal i spored G/PAL normi ;
- maksim al nata dozvol ena efekti vna zra-na mo}nost, odnosno ni voto na signal i te da bi de vo sogl asnost so Pravi l ni kot za tehni -ki i ekspl oataci oni usl ovi pod koi mo` at da se koristat radi odi fuzni stanici za emisija na crno-bela televizi ja i televizi ja vo boja ("SI u` ben l i st na SFRJ - porane{ na", broj 8/78), kako i vo sogl asnost so pl anot za raspredel ba na radi of rekvenci i te;
- radi odi fuznata oprema da gi zadovol uva propi { ani te tehni -ki standardi , odnosno da e vo sogl asnost so Pravi l ni kot za tehni -ki i ekspl oataci oni usl ovi pod koi mo` at da se koristat radi odi fuzni te stanici za emisija na crno-bela televizi ja i televizi ja vo boja ("SI u` ben l i st na SFRJ - porane{ na", broj 8/78);

3.2. Koncesi ja za vr{ ewe radi odi fuzna dejnost na l okal no ni vo

a) za radi o

- frekventen opseg 87,5 - 108 MHz;
- emituvawe na radi osi gnal i vo stereo tehni ka;
- maksim al nata dozvol ena efekti vna zra-na mo}nost do 500 W, odnosno ni voto na signal i te da bi de vo sogl asnost so Pravi l ni kot za tehni -ko - ekspl oataci oni usl ovi za radi odi fuzna stanica za frekvenci ski modul arni emisi i ("SI u` ben l i st na SFRJ - porane{ na", broj 57/75), kako i vo sogl asnost so parametri te od pl anot za raspredel ba na radi of rekvenci i te;
- radi odi fuznata oprema da gi zadovol uva propi { ani te tehni -ki standardi , odnosno da e vo sogl asnost so Pravi l ni kot za tehni -ki i ekspl oataci oni usl ovi pod koi mo` at da se koristat radi odi fuzni

repetitori za frekvenčni modulirani emisiji ("Slu`ben list na SFRJ - porane{na", broj 30/78);

- vrskata meju studijsko i predavatelnska lokacija da se izvede so naslo-ena radio vraska;

b) za televizija

- frekventen opseg 470 - 860 MHz;

- emitivna televizijski signali spored G/PAL normi;

- maksimalna dovoljena efektivna zra-na mo}nost do 1000 W, odnosno ni voto na signali te da bi de vo soglasnost so Pravilnik za tehni~ki i eksploatacioni uslovi pod koi mo`at da se koristat radiodifuzni stanici za emisija na crno-bel a televizija i televizija vo boja ("Slu`ben list na SFRJ - porane{na", broj 8/78) kako i vo soglasnost so parametri te od planot za raspredelba na radiofrekvencii;

- radiodifuzna oprema da gi zadovoluva propi{anite tehni~ki standardi, odnosno da e vo soglasnost so Pravilnik za tehni~ki i eksploatacioni uslovi pod koi mo`at da se koristat radiodifuzni stanici za emisija na crno - bel a televizija i televizija vo boja ("Slu`ben list na SFRJ - porane{na", broj 7/78);

- vrskata meju studijsko i predavatelnska lokacija da se izvede so naslo-ena mi krobranova vraska.

3.3. Tehni~ki otelaborat za emitivna-kata oprema treba da sodr`i:

- podatoci za investitorot;

- podatoci za projektanska organizacija i projektantot;

- projektna zada-a pri {topisno ili ilustrirano }e se prik`e geografskoto podra-je (servisna zona) koe treba da bi de pokriena so radio ili televizijski signal;

- geografski podatoci za studijska i predavatelnska lokacija (geografski koordnati, nadmorska vis-i na)

- podatoci za objektot vo koj }e bi de smestena emitivna-kata oprema (posebno i zgraden objekt, postoen objekt za drugi nameni i sl i-no);

- dokolku objektot se koristi i za emitivna signali na drugi korisnici da se prik`e na-i not na zedni-kata rabota na opremata vo tehni~ki pogled;

- podatoci za antenski ot stolb i antenski ot sistem (vis-i na na stolbot, lociranost vo odnos na objektot, postavenosta na antenite na stolbot, na-i not na izvedba na antenski ot sistem i prikaz na dijagramot na zra-ewe);

- podatoci za metodot po koj se vr{i presmetka na ja-inata na pol eto vo servisna zona, upotrebenite formuli, krivi na propagacija i drugo;

- profi li na trasi od lokacijata kon servisna zona, najmal ku na sekoi 10 stepeni po- nuvaj}i od sever, so presmetani efektivni vis-i ni na antenski ot sistem;

- presmetka na ja-inata na pol eto spored relevantnite ITU-R preporaki i Pravilnik za radiostanici koi mo`at da se postavuvaat vo gradovi i naselbi od gradski karakter ("Slu`ben list na SFRJ -

porane{"na", broj 9/83) vrz osnova na pretpostavenata efektivna zra-na mo}nost vo nasokite za koi se dadeni prof ilite na trasite;

- podra-jeto na pokrivawe (servisnata zona) vcrtano na karta, vrz osnova na kriteriumot za minimalnata ja-ina na potrebnoto pole dadeni vo Pravilnikot za tehni~ko - eksploatacioni uslovi za radiodifuznastanica za frekvenciiski modulirani emisii ("Slu`ben list na SFRJ - porane{"na", broj 57/75) za radio i vo Pravilnikot za tehni~ki i eksploatacioni uslovi pod koi mo`at da se koristat radiodifuzni repetitori za frekvenciiski modulirani emisii ("Slu`ben list na SFRJ - porane{"na", broj 30/78) za televiziija, za frekvencijata za koja se vr{eni presmetkite vo tehni~ki ot elaborat;

- na~i not na doveduvawe na modulaciiski ot signal do predavatel ot. Dokolku se upotrebuva naso-ena radio vrska da se izvri presmetka na trasata i da se dade tehni~ki prikaz za realizacijana istata;

- podatoci za tehni~kite karakteristiki na predavatel nata oprema (prospekti ili atestina proizvoditelite) i toa za predavatel ot, elementite na antenskiot sistem i naso-enata radio vrska.

4. PROGRAMA

Koncesija za vr{ewe na radiodifuzna dejnost mo`e da se dodeli ako, vo pogled na programata {to se emituva, se i spolneti slednive uslovi.

- dnevno vremetraewe na emituvaweto na programata od najmal ku 18 ~asa za radio, odnosno od najmal ku 8 ~asa za televiziija za koncesijata za vr{ewe na radiodifuzna dejnost na teritorijata na Republika Makedonija, a za koncesijata na lokalno ni vo najmal ku 10 ~asa za radio, odnosno 3 ~asa za televiziija;

- u-estvo na sopstvenata, vo vkupno emituvanata programa vo tekot na nedelata od najmal ku 40%, so toa {to vo prvata godina od raboteweto treba da se obezbedi u-estvo od najmal ku 20%, a vo vtorata godina 30%.

- 30% od programata na radiodifuznata organizacija {to }e vr{i radiodifuzna dejnost na lokalno ni vo treba da bide so sodr`ini od nastani i slu-ai od soodvetnoto podra-je;

- trgovskite dru{tva {to ostvaruvaat programa na teritorijata na Republika Makedonija mora sekojdnevno da emituvaat informativna programa.

5. NA^I N NA PLA]AWE NA NADOMESTOKOT ZA KONCESIJATA

Nadomestokot za koncesija se pla}a vo denarska protivrednost po sredniot kurs na Narodnata banka na Makedonija na denot na uplatata, na `iro - smetka broj 40100-840-6303.

Godi {ni ot nadomestok za koncesijata se pla}a vo tekot na godinata na 6 (est) rati od koi prvata rata i znesuva 50% od nadomestokot, a ostatokot od nadomestokot vo 5 (pet) ednakvi rati, vo godinata za koja se odnesuva nadomestokot.

Prvata rata od nadomestokot od stav 2 na ovaa to-ka, koncesionerote dol`en da ja plati vo rok od 60 dena od denot na potpi{uvaweto na

dogovorot za koncesija, a narednite 5 (pet) rati na seкои dva meseci, najdocna na denot koga e pl atena prethodnata rata.

6. VREMETRAEWE NA KONCESI JATA

Koncesijata se dodel uva za vreme od 7 (sedum) godini - za radio na teritorijata na Republika Makedonija, 10 (deset) godini za televizi ja na teritorijata na Republika Makedonija, 5 (pet) godini za radio na lokal no ni vo i 7 (sedum) godini za televizi ja na lokal no ni vo.

Koncesionerot }e po-ne so vr{ewe na dejnosta vo rokot opredelen so dogovorot za koncesija.

7. NA^I N NA PODNESUVAWE, FORMA I SODR@I NA NA PRI JAVATA ZA U^ESTVO NA KONKURSOT

Prijavata za u-estvo na konkursot za dodel uvawe koncesija za vr{ewe na radiodi fuzna dejnost se podnesuva na poseben obrazec { to mo`e da se dobie vo Sovetot za radiodi fuzija.

Kon prijavata podnosi tel ot treba da gi dostavi slednive podatoci i dokumenti: ime i prezime, dr`avjanstvo, vidot na organizacijata, na-inot na upravuvaweto, stru-niot kadar i sopstveni -kiot status, podatocite za kapitalot ili u-estvoto na podnositel ot vo kapitalot vo druga radiodi fuzna organizacija, vidot i sodr`inata na programata, vkl u-uvaj}i go vremeto i traeweto na dnevni te vesti, tehni -kiot el aborat za studiot, studiskata oprema, postojnata ili pl anirana oprema za emituvawe i vr{ewe na dejnosta, detalniot plan za rabota, dokumentite so koi se garanti ra finansiskata sposobnost za izvr{uvawe na planot za rabota i drugi podatoci i dokumenti koi podnosi tel ot mo`e da gi smeta za korisni kako osnova za dobi vawe na koncesijata.

Prijavata se podnesuva do Vlada na Republika Makedonija preku Sovetot za radiodi fuzija, na adresa - ulica "I Lindenska" broj 9 - Skopje, so naznaka "prijava za u-estvo na konkursot za dodel uvawe koncesii za vr{ewe radiodi fuzna dejnost".

Prijavata, so pridru`nata dokumentacija, se podnesuva vo dva primeroka.

Prijavata mo`e da se dostavi prepora-ano po po{ta ili so predavawe vo arhivata na Sovetot za radiodi fuzija.

8. TRO[OCI ZA PRI JAVATA

Tro{ocite napraveni od podnositel ot za podgotvuvaweto i podnesuvaweto na prijavata i pridru`nata dokumentacija }e gi snosi podnosi tel ot.

9. ROK ZA PODNESUVAWE NA PRI JAVATA

Prijavata se podnesuva vo rok od 60 dena od denot na objavuvaweto na konkursot.

Prijavata koja e podnesena po i stekot na rokot od prethodni ot stav i koja ne e podgotvena i dostavena spored uslovi te utvrdeni so tenderskata dokumentacija nema da bi de razgl edana.

Sovetot za radi odi fuzija vo rok od 60 dena od denot na zavr{ uvaweto na konkursot }e i predl o` i na VI adata dodel uvawe koncesi i .

10. SOGLASNOST NA PODNOSI TELOT ZA OBJAVUVAWE NA NEGOVOTO U^ESTVO NA KONKURSOT

Podnositel ot na prijavata treba da dade soglasnost deka negovoto u-estvo vo konkursot mo` e da se objavi so podatoci za imeto, odnosno firmata. Vo slu-aj da mu se dodel i koncesijata toj treba da dade soglasnost za objavuvawe, pokraj imeto, odnosno firmata i adresata i strukturata na organizacijata, sopstvenosta, upravuva-ki te prava i sl i -no.

11. DOPOLNUVAWE NA PRI JAVATA

Dokol ku podnositel ot smeta deka odredeni informacii i podatoci mo` at da mu bi dat od pol za pri odl u-uvaweto za koncesijata, mo` e da ja dopolni prijavata so tie podatoci , odnosno informacii .

KOMUNI KACI JA
SO KONCESI ONERI TE

Sredba so pretstavni ci na trgovski te radi odi fuzni dru{ tva - koncesioni eri

Na 27 avgust 1998 godina, Sovetot za radi odi fuzija organizira{ e sredba so pretstavni ci na trgovski te radi odi fuzni dru{ tva - koncesioni eri. Na sredbata prisustvuva i pretstavni ci na Ministerstvoto za soobra}aj i vrski, Ministerstvoto za kultura, Ministerstvoto za pravda, Sekretarijatot za informaci i, Zdru`enieto za za{tita na mali muzi~ki prava i Institutot "Otvoreno op{ testvo". Sredbata se odvi va{ e vo dva dela. Na prvi ot del se razgovara{ e za pravata, obvrskite i odgovornostite na koncesionerite { to proizleguvaat od Zakonot za radi odi fuznata dejnost, Zakonot za koncesija, Zakonot za telekomunikacii te, Zakonot za avtorsko pravo i za srodni te prava i Dogovor za koncesija, a vtorigo del be{ e posveten na medi umskoto pokrivawe na pretstojni te parlamentarni izbori.

Na prisutni te koncesioni eri na sredbata im se obrati d-r Qubomir Jaki movski, Pretsedatel na Sovetot za radi odi fuzija, koj se osvrna na najzna~ajni te punktovi povrzani so rabotata na Sovetot za radi odi fuzija vo tekot na izminatata godina od negovoto postoevawe, ulogata na novite trgovski radi odi fuzni dru{ tva-koncesioni eri vo novata medi umska karta na Makedonija i pravci te na idni ot razvoj na radi odi fuzijata vo Republika Makedonija. So zavr{ uvaweto na procesot na legalizacija na komercijalnata radi odi fuzija vo Makedonija e i crtana novata medi umska karta vo koja se ozdvojuvaat dva sektora - javni ot i privatni ot. Edna od pozitivni te implikacii na celiot toj proces e z bogatuvaweto na programskata ponuda na elektronski te medi umi, kako vo kvantitativna taka i vo kvalitativna smisla. Ona { to e od osobeno zna~ewe vo odnos na programskata ponuda na koncesionerite e obvrskata i pottikot kon sozdavawe pove}e programi od sopstveno proizvodstvo, pokrivaweto na nastani od lokalnoto podra~je vo programite na koncesionerite, kako i potrebata od pokreativen pristap vo programskata produkcija. Vo kontekstot na z bogatuvaweto na vkupnata programska raznovidnost { to privatni ot radi odi fuzen sektor }e mo`e da im ja ponudi na gra|anite be{ e naglaseno i pretstojnoto dodeluvawe koncesii za kabelski televizi ji.

Na prvi ot del na sredbata svoi izlagawa imaa i m-r Goran Koevski - asistent na Pravni ot fakultet vo Skopje i Olgica Trajkovska - Pomo{ nik minister za kultura. M-r Goran Koevski se osvrna na pravni ot status na trgovski te radi odi fuzni dru{ tva i oddelni aspekti povrzani so odredbi te od Zakonot za radi odi fuznata dejnost i Zakonot za trgovski te dru{ tva, kako i za nekonzi stentnosta i nejasnoti ite na oddelni zakonski re{ enija. Olgica Trajkovska vo svoeto izlagawe gi izlo`i obvrskite { to proizleguvaat za radi odi fuzni te organizacii od Zakonot za avtorsko pravo i srodni te prava, so poseben osvrt na koristeweto na objaveni muzi~ki kni`evni i nescenski dela, t.n. mali prava, odnosno sklu~uvaweto na dogovori so soodvetnoto zdru`enie (ZAMP i drugi zdru`enija) za kolektivno ostvaruvawe na pravata.

Vo vrska so tekot na postapkata za izdavawe dozvoli za postavuvawe i za rabota na radio i TV stanicite na koncesionerite, prisutni te na sredbata gi informira{ e Pomo{ nik minister za

soobra}aj i vrski, Dragoqub Matovski. Koncesionerite bea zapoznaeni i so merkite { to se prezemaat za prestanok so rabota na radiodifuzerite { to ne dobija koncesija za vr{ewe na radiodifuzna dejnost.

Na sredbata, od strana na koncesionerite, bea iska`ani mislewa vo vrska so odredeni nedoslednosti soodr`ani vo zakonskata regulativa, { to se odnesuvaat na pravni ot status na koncesionerite. Najgol em interes koncesionerite poka`aa za pri menata na Zakonot za avtorskoto pravo i za srodnite prava i realizacijata na proektot na Sovetot za radiodifuzija za finansirawe programski proekti od javen interes na trgovskite radiodifuzni dru{tva i nezavisnite producenti od sredstvata od radiodifuznata taksa.

* * *

Vtorigot del na sredbata be{e posveten na medijskoto pokrivawe na pretstojnite parlamentarni izbori, vo vrska so { to na koncesionerite so vovedno izlagawe im se obrati Miqaim Fetaj, Zamnik na Pretsedatel ot na Sovetot za radiodifuzija.

Koncesionerite bea zapoznaeni so novata izborna regulativa: so Zakonot za izbor na pratenici vo Sobranieto na Republika Makedonija, del ot za I zbornata kampawa, so Odlukata za pravilata za ramnopravno medijsko pretstavuvawe za izbor na pratenici vo Sobranieto na Republika Makedonija vo 1998 godina i so Preporakite na Sovetot za radiodifuzija za programite na elektronskite mediji za vreme na parlamentarnite izbori.

Najgol em interes kaj koncesionerite predizvika oddelni nejasni odredbi od Odlukata na Sobranieto za ramnopravno medijsko pretstavuvawe, { to predizvikuvaat odredena konfuzija me|u medijite za maksimalno dozvoleno vreme na emituvawe na platenata politi~ka programa. Pretstavnici te na oddelni trgovski radiodifuzni dru{tva istaknaa deka e nejasno dali platenata politi~ka programa spa|a vo vkupnoto ograni~uvawe na vremenoto za oglasuvawe, odredeno so Zakonot za radiodifuznata dejnost i naglasija deka vo vrska so site nejasni odredbi od izbornata regulativa treba da se pobara ofi cijalno tolkuvawe od Sobranieto na Republika Makedonija.

* * *

Na krajot od sredbata koncesionerite upatija zaedni~ko barawe do Sovetot za radiodifuzija i do Ministarstvoto za soobra}aj i vrski da se napravat napori, pred po~etokot na izbornata kampawa, da se zapre rabotata na site oni e mediji koi se u{te rabotat, a koi voop{ to ne u~estvuval e na konkursot za dodeluvawe koncesija ili koi ne dobile koncesija. Be{e upateno i barawe za zabrzuvawe na postapkata za raspredelba na sredstvata od radiodifuznata taksa nameneti za programski proekti od javen interes.

Od strana na Sovetot za radiodifuzija i od Ministarstvoto za soobra}aj i vrski, odnosno soodvetni ot inspektorat, be{e naglaseno deka }e bi dat prezemeni site aktivnosti i merki, na koncesionerite, vo najkratok mo`en rok, da im se izdadat dozvoli za rabota na radiostanicite, a radiodifuzerite koi ne dobija koncesii, vo

soglasnost so člen 90 od Zakonot za radiodifuznata dejnost, da prestanat so rabota, odnosno deka }e se donesat re{ eni ja za zabrana na vr{ ewe na dejnosta i drugi merki predvideni so Zakonot, dokolku sami te dobrovol no ne prestanat so rabota.

Od strana na Sovetot za radiodifuzija, koncesionerite bea informirani deka zabrzano se raboti na utvrduvawe maksimalno objektivni i validni kriteriumi za raspredelba na sredstvata nameneti za programski proekti od javen interes i deka predlogot za objavuvawe konkurs za raspredelba na sredstvata }e i bi de dostaven na Vladata na Republika Makedonija. Pretstavnicite na Sovetot za radiodifuzija i na Monisterstvoto za kul tura, isto taka, ja naglasija potrebata vo idni na koncesionerite dosledno da gi po~ituvaat odredbite od Zakonot za avtorskoto pravo i srodni te prava.

Od strana na koncesionerite, sredbata be{ e oceneta kako prv pozitiven ~ekor kon vospostavuvawe redovna i neposredna komuni kacija me|u Sovetot za radiodifuzija i koncesionerite, so cel na koncesionerite da im se pomogne vo doslednoto primenuvawe na zakonskata regulativa i kvalitativno z bogatuvawe na nivnata programska ponuda vo interes na slu{ atelite i gleda~ite odnosno na gra|anite na Republika Makedonija..

d-r Qubomir Jakimovski :

Pluralizмот на електронските медиуми *

So osobeno zadovolstvo Ve pozdravuvam vo ime na Sovetot za radiodifuzija posle potpisuvaweto na dogovorete za koncesija za vr{ewe na radiodifuzna dejnost.

So ogled na toa deka odredbite od Zakonot za radiodifuznata dejnost se dobro poznati od tenderskata dokumentacija za konkursot i od potpisuanite dogovori za koncesija, dozvolete da potenciram samo nekolku pozna~ajni punktovi.

(1) Prvoto e konstatacijata deka Sovetot za radiodifuzija i Vladata na Republika Makedonija gi potituvaa zakonskite rokovi vo pogled na raspisuvaweto i celatata postapka za dodeluvawe na koncesijate. Me|utoa, toa e sepak pove}e formalno - pravnata strana. Ona {to osobeno zaslu`uva da se naglasi e deka so zavr{uvaweto na postapkata za dodeluvaweto na koncesijate e konstituiran novi ot privaten sektor vo radiodifuznata dejnost vo Republika Makedonija. Koga kon ova }e se dodade i donesuvaweto na Zakonot za MRT i Zakonot za Javnoto pretprijatie "Makedonskata radiodifuzija", evidentno e deka e sozdaden sosema novi normativen, realen mediумски електронски ambient, vo koj sega ramnopravno funkcioniraat dva sektora, javni ot i privatni ot.

Spored brojot na dodelenite koncesii, a imaj}i gi predvid teritorijata i brojot na naselenieto, Makedonija spa|a vo redot na zemjite vo Evropa koi se nao|aat vo sami ot vrv, spored brojot na privatnite електронски медиуми. Toa go smetame kako osobeno zna~en f akt. Poznato e, imeno deka postoeja i nekoi skepti~ni o~ekuvawa deka }e dojde do administrativno onevozmo`uvawe na rabotata na radio i televiziските stanici {to se pojavija vo poslednite 7-8 godini. A, se slu~i ona {to e normalno za edno op{testvo vo koe електронските медиуми se javuvaat kako del od negovata demokratska infrastruktura: novi ot, privaten sektor e konstituiran vrz liberalna i demokratska osnova. Kako takov toj gi izrazuva osnovnite karakteristiki na Makedonija kako zemja vo tranzicija od op{testvena, ekonomska, kulturna i jazi~na glednato~ka.

Od druga strana, treba da se istakne deka so toa {to Vladata na Republika Makedonija go pri f ati predlogot na Sovetot za radiodifuzija za godi{en na~in na pla}awe na nadomestokot na koncesijata, {to se razlikuva od na~inot na pla}awe na nadomestocite na telekomunikaciските i drugite koncesii, vsu{nost, se sozdadoa pretpostavki za zadr`uvawe i natamo{no kreirawe na pluralisti~ki ot ambient na novopojavenite медиуми vo dr`avata i utvrduvaweto na fizionomijata na novata karta na електронските медиуми. Nesomneno, toa mo`e da se smeta kako seriozen pri dones vo vkupnite nastojuvawa na Makedonija kon demokratizacija i kon implementacija na standardite na mediумskata politika na Evropskata unija, koja kako {to e poznato, od

* Obra}awe na sredbata so pretstavnicite na trgovskite radiodifuzni dru{tva, odr`ana na 27 avgust 1998 godina

početokot na 1998 godina se karakterizira so početok na procesot na celosna liberalizacija.

(2) Vtoriot strateški punkt e sodr`inata na programite na trgovskite radiodifuzni društva. Vo ova prilika, neophodno e da se uka`e samo na one aspekti na natamošto noto medijsko profiliranje i profesionalizirane na rabotata na trgovskite radiodifuzni društva, što imaat pospecifinost znaewe.

Prvo, spored člen 39, trgovskite radiodifuzni društva treba da obezbedat svoja identifikacija neprekinato, no i takva identifikacija koja što e gi legitimira kako radiodifuzeri vo i od Republika Makedonija. Zošto e bitna ova relacija? Bitno e poradi toa što kon neкои odredbi od Zakonot povrzani so strukturata i so sodr`inata na programite treba da se pristapi kreativno. Toa, pred sé, znaostvaruvawe na obvrskata za takva struktura i sodr`ina na programata što e ja eliminiira sekoja sluajnost, improvizacija i nedoslédnost.

A prepoznatlivi što e bidat po toa što e dadatu te posilen pottik na prezentacijata na umetništoto i kulturnoto tvoreštvo vo Makedonija i predizvici te so koi se soo-uvaa ovekot vo modernoto vreme: novite tehnologii i biznisi koi i vo socijalna, no i vo vremenska i geografiska smisla gi menuvaat poznatite matrici na šiveewe i rabota. Makedonija kako zemja vo tranzicija ima i mošto ne specifišni i dalekusešni predizvici, što treba da bide seriozen pottik za istražuvawe i za sozdavawe na nova opšttestvena svest deka promeni te ne doaaat sami od sebe, i ušte povee deka tie se uslov da se fati priklušok vo razvojot na modernata civilizacija.

Kako relativno mal narod i vkupna populacija što šivee vo dr`avata, ovie procesi ši povee što e ni soo-uvaaat so znaeweto na t.n. kulturen 'kontekst' koga stanuva zbor za obemot, strukturata i sodr`inite na radio i televizijskite programi što se emituvaaat vo našiot eter. Poznato e, imeno, deka najmnogu otvoreni praštava vo definiiraweto na novata medijska politika na Evropskata unija ima tokmu okolu praštava povrzani so kulturni ot kontekst, odnosno izrazuvaweto i neguvaweto na specifišnite kulturni i jazišni aspekti. Isto taka, poznato e deka kako edna Francija ve što decenii, a vo ponovo vreme i Germanija nastojuvaat da go zašt titat - ili ušte podobro reeno - i da go afirmiraat svojot kulturni identitet preku radio i televizijskite programi.

Zatoa i kaj nas e neophoden presvrt kon razvoj na sopstveno proizvodstvo na radio i televizijski programi. Dotolku povee što mnogu šesto vo ovie godini radiodifuzijata kaj nas be što poistovetena samo so emituvawe na programa. A, toa, pak be što e (dali ne e i ši ušte) nekakov koktel od sluajni izbori: na filmovi i serii so somnitelno poteklo i kvalitet, so ušte pološto prevod, so nekritiško prištawe na muziški materijali samo poradi toa što diskografskite kuši od neкои sosedni zemji gi distribuiraaat besplatno i šišno na toa.

Sovetot što e se zalaga za razvivawe na dva tipa na trgovski društva: (1) za proizvodstvo i (2) za proizvodstvo i emituvawe na radio i televizijski programi. Vakvoto i novi rawe na zakonot e dotolku poneophodno, bi deji sopstvenicite na kablovskite televizii kaj nas, sami ne mošt da proizveduvaat programi. Razvojot na kablovskata televizija treba da se gleda kako što ansa za presvrtot vo pogled na proizvodstvoto na radio i televizijski programi.

No, da bideme i ušte pokonkretni: presvrtot kon sopstvena programa zna i i ispolnuvawe na zakonskata obvrška za ušestvo od

najmalku 30% sodr`ini od podra~jeto za koe e добиена koncesijata. Identifikacijata i formirawetot na znak na prepoznavawe kaj trgovskite dru{tva na lokalno nivo odi po linijata: elektronski ot medium od opredelena podra~je se orientira kon toa da stane najzna~aen ili me|u najzna~ajnite izvori na informacii za gra|anite {to `iveat vo nego! Rejtingot na slu{anost i gledanost, a so toa i privlekuvawe na oglasuva~i i zgol emuvawe na prihodite od propagandata raste ili opa|a vo zavistnost od ramnote`ata {to }e bi de vospostavena me|u programskite segmenti, no vo sekoj slu~aj }e prete`nuva sodr`inata na programite {to neposredno gi interesi raat ili zasegaat lu|eto.

Vo ~len 37 e utvrdeno vremetraeweto na radio i televiziските programi {to treba da go ostvaruvaat trgovskite radio-difuzni dru{tva na teritorijata na Republika Makedonija, ili na lokalno nivo. Toj ~len treba da se gleda vo neposredna vrska so ~len 41, kade {to e utvrdeno u~estvoto na sopstvenite programi vo vkupno emituvanata programa. Zatoa, i mo`nosta za povremeno reemituvawe na stranski programi treba, isto taka, da se gleda neposredno so ~len 41, bidej}i so ovoj ~len e utvrdeno deka u~estvoto na sopstvenite programi vo programata na radiodifuznata organizacija ne mo`e da bide pomalo od 40% od vkupno emituvanata programa vo tekot na nedelata, so toa {to vo prvata godina od raboteweto treba da se obezbedi 20%, vo vtorata godina 30%, a tretata godina 40% od vkupno emituvanata programa vo tekot na nedelata. Toa zna~i deka, na primer, na lokalno nivo, trgovskoto radiodifuzno dru{tvo {to emituva TV programa, ne mo`e da ima vkupno dnevno 3 ~asa emituvana programa, a 21 ~as da bide reemituvana programa. Dokolku, na primer, se emituva 24~asovna programa, toga{ u~estvoto na sopstvenata programa vo prvata godina od traeweto na dogovorot za koncesija mora da i znesuva najmalku 4,8 ~asa.

Slednata zna~ajna relacija e koristeweto na samoto pravo, odnosno mo`nost za reemituvawe na stranski programi. Zatoa e potreben dogovor so stranski ot emituva~, po prethodno obezbedena soglasnost od Sovetot za radiodifuzija. Zna~i, pred sklu~uwaweto na dogovori, sekoe trgovsko radiodifuzno dru{tvo koe planira da prodol`i da reemituva stranska programa povremeno, treba da se obrati do Sovetot za radiodifuzija. Smetame deka do krajot na 1998 godina ima dovolno vreme da se ostvarat ovie aktivnosti. Od po~etokot na 1999 godina, vo na{iot eter ve}e ne treba da ima ni minuta pirska programa.

Periodot vo narednite 4 meseci, trgovskite radiodifuzni dru{tva treba da go iskoristat i za podgotovki za ostvaruvawe na obvrskite od ~len 45, vo pogled na emituwaweto na programite na makedonski jazik i na jazici te na naci onal nosti te.

Ovoj bonus, me|utoa, ne se odnesuva i na vremetraeweto na rekl amite i drugite poraki so takva sodr`ina i Sovetot o~ekuva deka trgovskite radiodifuzni dru{tva ve}e gi zapo~nale site podgotovski za soobrazuvawe so dikcijata na zakonot. Vo isto vreme, smetame deka i MRT i javnite lokalni radiodifuzni pretprijatija, isto taka, }e go soobrazat vremetraeweto i }e gi ispolnat i drugite obvrski {to proizleguvaat od Zakonot za radiodifuzija.

Kako {to e poznato, Sovetot za radiodifuzija podgotvuva i poseben kodeks za dobroto delovno odnesuvawe i lojalnata konkurencija so {to }e nastojuva da se vospostavat i da se po~ituvaat pravila na fer - odnosi vo rekl amite, uslugite i drugite ekonomski aktivnosti, so cel da se spre~i pojavata na neramnopravnost me|u privatni ot i javni ot sektor, izrazena preku damping ceni i sl. Pri ova, se razбира, se odi na ona {to zna~at

standardi i kriteriumi vo smisla na utvrduvawe na najniški ceni i drugi zaedniški prifatliivi elementi na nediskriminatorsko odnesuvawe i mo`nosti za pristap kon koristeweto na mre`ite i kapacitetite i vo javniot i vo privatniot sektor. So drugi zborovi nema da se kreiraa ni kakvi pravila na ekonomsko odnesuvawe ili biznis aktivnosti, bi deji toa e vo sferata na slobodata na pretpriemakata i nicijativa.

Potpiuvaweto na dogovori te za koncesija pretstavuva dvostrana obvrška. Dodeluvaji koncesii, dr`avata kako koncedent, ima obvrška da gi obezbedi site pretpostavki za nepreeno programsko, tehniško/tehnološko i ekonomsko funkcionirawe na trgovskite radiodifuzni društva. Obvrškata za plaawe na nadomestok za koncesijata znači i prestanuvawe na sekakvo divo i neavtorizirano emituvawe na programi za site, i za onie što voopšto ne uestuval e na konkursot, odnosno i za onie koi ne dobile koncesii. So Zakonot za radiodifuznata dejnost toa kako obvrška e potvrdeno vo delokrugot na Republikiot inspektorat za soobrajaj vrski.

(3) Tretiot punkt što treba da bide naglasen e povrzan so mo`nostite i potrebata od identifikacija na nekoi zaedniški interesi na trgovskite radiodifuzni društva. Takvi se na primer, mo`nosta za formirawe na konzorciumi za zaedniško otkupuvawe na stranska programa (filmovi, serii, sportski nastani i sl.), potoa, statusnoto i profesionalnoto organizirawe na društva i vrabotenite vo niv, procesot na postojano tehnološko i medi umsko osposobuvawe (trenin g na novinari, urednici, prezenteri, realizatori, snimateli, montaeri i t.n.), za što mo`at da bidat iskoristeni i nekoi meunarodni finansiški resursi od FARE i drugite programi na Evropskata unija, fondacii i instituti što dejstvuaat vo Makedonija i vo Evropa. Sovetot za radiodifuzija planira organizaciono da razviedna mala istražuvaka edinica koja okolu sebe }e gi privleče najkompetentnite ličnosti od oblata na novinarstvoto, novite radio i televiziski tehnologii i medi umska politika, }ija što funkcija bi bila da go pottiknuva ovoj proces na postojano profesionalno osposobuvawe.

(4) ^etvriot punkt e povrzan so osnovaweto na trgovskite radiodifuzni društva, koristeweto na pravoto na koncesija, odnosno nejzinto prestanuvawe. Vo fazata na sudskata registracija i potpiuvaweto na dogovori te ve}e se poznati i prvite sluai na interesirawe za mo`nostite za promeni vo osnovašките prava i strukturata na kapitalot. Vo vrska so ova ukauvame na len 10 od Zakonot za radiodifuznata dejnost, }ija intencija e popreuvaweto na koncentracijata na medi umski ot kapital vo edno fiziško i pravno lice.

Onie trgovski radiodifuzni društva, pak, što doprva treba da zapoat so emituvawe na programa denovive }e potpiat izjava za toa koga }e zapoat toa emituvawe. Ovaa izjava e sostaven del na dogovorot za koncesija. So ogleđ na godišto na plaawe na nadomestokot nesomeno e deka emituvaweto mora da zapoat najdocna za edna godina. Vo sprotivno }e se smeta deka koncesionerot ne e sposoben da ostvaruva programska i druga delovna funkcija, odnosno deka go izgubil prvobitniot interes za koncesija. Koga stanuva zbor za navodnoto prodavawe na koncesijata potsetuvame na len 21 deka dobienata koncesija ne smee da se prenesuva na tretto lice. Od gledna toka na mo`nosta za stranski investicii, vakvata odredba treba da se menuva, no koga stanuva zbor za domašnite subjekti vo ova faza, treba da go onevozmot i trgovaweto so koncesii. Dokolku ne se zapoat so emituvawe na programa vo slobodno deklariran rok, na sila stapuvaat odredbite na

~len 19, deka koncesionerot ne zapo~nal so dejnosta vo rokot utvrden so dogovorot. Prakti~no, toa }e zna~i oglasuvawe na koncesijata kako slobodna za site podra~ja vo koi { to za toa postoi interes ili Sovetot vo globalnata politika smeta deka toa treba da se stori.

(5) Petti ot punkt e povrzan so prestojni ot javen oglas za sozdavawe i emituvawe na programi od javen interes za trgovskite radiodifuzni dru{tva i nezavisni producenti. Vo zavr{na faza e podgotovkata na tenderskata dokumentacija. Vo ovoj moment nastojuvame kolku { to e mo`no da gi identifikuvame site relevantni evropski iskustva, koi za volja na vistinata, se razli~ni od re{enieto vo na{iot Zakon. Ovoj oglas e {ansa za site. No, da nema nedorazbi rawe. Nema ni kakov avtomatizam na mehani~ka distribucija na sredstva ili zadovoluvawe na nekakvi finansijski obvrski na koncesionerite (na pr. pla}awe na malite avtorski prava i sl.) I ovoj oglas }e bide maksimalno transparenten i ramnopraven od glednata to~ka na {ansite, no i obvrzuva~ki vo sledeweto na izvr{uvaweto na finansiskite i produkcijskite obvrski za realizacijata na proektot.

(6) [esti ot punkt e povrzan so golemiot programski i tehni~ki predizvik povrzan so instaliraweto na antena za direktno satelitsko emituvawe na radio i televizijski programi od Makedonija. Vo sorabotka so AD Makedonski telekomunikacii, javnite pretprijati ja Makedonska radiotelevizija i Makedonska radiodifuzija, kako i se razbira so site trgovski radiodifuzni dru{tva, Sovetot }e nastojuva da se iniciira i zabrza procesot na identifikacija na posebnite i zaedni~kite interesi. Mo`nostite i obvrskite na MRT kako javen servis, me|u drugoto, se utvrdeni i vo ~l. 47 od Zakonot za radiodifuznata dejnost. No, nie ve}e imame i tri koncesioneri { to emituvaat programa na teritorijata na dr`avata. Isto taka, nesomeno e deka mo`nosta za satelitsko emituvawe na programa ve}e i vo ovaa faza e silen predizvik i za mnogu drugi trgovski dru{tva. Sovetot }e nastojuva { to pobrzo da se utvrdi zaedni~ka platforma, so cel programite { to }e se emituvaat da imaat visoki profesionalni standardi i da pretstavuva kompenzacija za tolku~esto apostrofirani ot defici t na informaci za Makedonija vo svetot. Stanuvame del od edna globalna planetarna satelitska komunikacija, pa ottuka i smislata na zna~eweto na makedonskiot kulturen i informaciski kod u{te edna{ se potvrduva kako fakt od prvostepeno zna~ewe.

Zna~i, konstituiraj}i gi i monitoring grupite na gleda~i i slu{ateli koi }e zapo~nat so aktivnost od septemvri, Sovetot za radiodifuzija celoto svoje vnanie i aktivnost }e go naso~i kon neposredna komunikacija, programska i druga stru~na poddr{ka i si { to ime neophodno na trgovskite radiodifuzni dru{tva na po~etokot na nivnoto novo statusno funkcionirawe. Se razbira, }e bideme pozadovolni dokolku nema da bideme dovedeni vo situacija da izrekuvame i sankcii, no nema da begame i od toa, tamu kade { to }e po~uvstvuvame deka nekoi ne{ta, ne samo { to ne se menuvaat, tuku deka, vsu{nost, i nema `elba da bidat promeneti.

Zatoa, Ve poviкуvam site da se menuvame zaedni~ki kon visoki profesionalni standardi, so cel, toa { to velime deka e na{a opcija vo medi umskata politika vo radiodifuzijata, navisti na da korespondira so ona { to se ostvaruva vo Evropa i vo svetot.

**NABQUDUVAWE NA PROGRAMI TE
NA ELEKTRONSKI TE MEDI UMI**

Voved

So Zakonot za radiodifuznata dejnost Sovetot za radiodifuzija e ovlasten da gi sledi programite na elektronskite mediumi, spored odredbite { to gi utvrduva Zakonot, no i spored preporakite i drugite dokumenti so koi Sovetot za radiodifuzija, kako regulativno telo od oblasta na radiodifuzijata, gi utvrduva standardite vo odnos na programite na elektronskite mediumi.

Vo sledeweto na razvojt na radiodifuznata dejnost, unapreduwaweto na kvalitetot na radiodifuznite programi, kako i pri ocenkata na ostvaruwaweto na dodelenite koncesii vo vrska so programite na elektronskite mediumi, Sovetot za radiodifuzija }e se potpira na pove}e izvori na informacii. Vo niv se vku~eni: redovnoto sledewe na programite od strana na stru~nata slu`ba na Sovetot, mi slewata na monitoring grupite na slu{ateli i gleda~i, pretstavkite od slu{ateli i gleda~i upatени do Sovetot vo vrska so programite na elektronskite mediumi, i stra`uwawata na publikata i na programite i podatocite za programite dobieni od samite elektronskite mediumi.

Vo ovoj na publikacijata pretstaveni se aktivnostite na Sovetot so koi se vospostavuva postojaniot monitoring na programite na elektronskite mediumi, { to kako redovna aktivnost na Sovetot, }e bide eden od izvorite na informacii na Sovetot za sogleduwawe na kvalitetot na programite { to im se nudat na slu{atelite i gleda~ite, za sogleduwaweto na primenata na odredbite od Zakonot za radiodifuznata dejnost { to se odnesuvaat na programite na elektronskite mediumi, no i pri ocenkata za ostvaruwaweto na programskiот del na koncesijata za radiodifuzna dejnost. Publikuvano e Obra}aweto na Sovetot za radiodifuzija do gra|anite na Republika Makedonija, so koe Sovetot ja otvora mo`nosta za redoven dotok na informacii od gra|anite vo vrska so programite na elektronskite mediumi. Obra}aweto, koe be}e publikuvano vo pe~atenite mediumi i distribuirano i do site monitoring grupi od slu{ateli i gleda~i, pretstavuva rezime na site sodr`ini za koi gra|anite mo`at da se obra}aat do Sovetot so svoi mislewa, sugestii, poplaki i pretstavki.

Vo prodol`enie se pomesteni i dva teksta { to pretstavuvaat rezime od dokumentite na Sovetot so koi se osnovaat monitoring grupite od slu{ateli i gleda~i i Komisijata za pretstavki od slu{ateli i gleda~i, kako pomo{ni tela na Sovetot.

**O BRA] AWE DO GRA\ANI TE:
Pra{ awa za koi gra|ani te mo` at da se obra}aat
do Sovetot za radi odi f uzi ja**

Sovetot za radi odi f uzi ja e nezavi sno tel o koe gi pretstavuva i interesi te na gra|ani te na Republ i ka Makedoni ja vo regul i raweto, sl edeweto i unapreduwaweto na radi odi f uznata dejnost.

Vo sogl asnost so vakvata so zakon opredel ena pol o` ba, Sovetot e otvoren za pri em na i dei , predl ozi , mi sl ewa i zabel e{ ki od gra|ani te za oddel ni pra{ awa od radi odi f uznata dejnost i za ostvaruwawe na obvrski te na el ektronski te medi umi (javni te radi odi f uzni pretpri jati ja i trgovski te radi odi f uzni dru{ tva) vo pogl ed na so dr` i ni te na programi te.

Sekoj gra |ani n na Republ i ka Makedoni ja, svoi te mi sl ewa, zabel e{ ki , predl ozi i drugi pretstavki vo vrska so so dr` i ni te na programi te na el ektronski te medi umi mo` e da gi upati do Sovetot za radi odi f uzi ja.

Sovetot redovno }e gi razgl eduva obra}awata na gl eda~i te i slu{ atel i te i , vrz osnova na anal izata na pra{ awata so dr` ani vo ni v, }e i zrabotuwa op{ ti sogl eduwawa i izve{ tai , }e upatuwa uka` uwawa do el ektronski te medi umi vo vrska so mi sl ewata na gl eda~i te i slu{ atel i te i }e pokrenuwa i ni cijati vi i predl ozi za unapreduwawe na oddel ni segmenti od radi odi f uznata dejnost.

Gra|ani te mo` at da se obra}aat do Sovetot, dokol ku so i nf ormaci i te i li so drugi so dr` i ni na programi te na radi odi f uzni te organi zaci i ne se po~i tuvaat za konski te na~el a vrz osnova na koi se vr{ i radi odi f uznata dejnost i li se povreduvaat drugi te so zakon utvrdeni obvrski , a se odnesuvaat osobeno na:

1. Slobodata i pravata na ~ovekot i gra|ani not, negvoto dostoi nstvo i ugled

- sloboda na javno i zrazuwawe na mi sl eweto;
- sloboda na govorot, javni ot nastap i javnoto i nf ormi rawe;
- sloboden pri stap kon i nf ormaci i te, sloboda na primawe i prenesuwawe i nf ormaci i ;
- za{ titata na pri vatnosta i dostoi nstvoto na li ~nosta;
- za{ titata na drugi te ustavno zagaranti rani slobodi i prava na ~ovekot i gra|ani not.

2. Za{ titata na ustavni ot poredok na Republ i ka Makedoni ja i na ednakvosta, slobodi te i pravata, nezavisno od pol ot, rasnata, nacionalnata, politi ~kata ili verskata pri padnost.

- zabrana za kori stewe na radi odi f uzni te programi za povikuwawe kon nasi lno uri wawe na ustavni ot poredok na Republ ikata, kako i kon potti knuwawe ili povikuwawe voena agresija ili razgoruwawe nacionalna, rasna ili verska omraza i netrpel i vost;
- ednakvost na slobodi te i pravata, nezavisno od pol ot, rasata, bojata na ko` ata, nacional noto i socijal noto poteklo, politi ~koto i verskoto ubeduwawe i imotnata i op{ testvenata pol o` ba na ~ovekot i gra|ani not;
- potti knuwawe na duhot na tolerancija, zaemno po~i tuwawe i razbi rawe me|u i ndi vi dui te od razl i ~no etni ~ko i kul turno poteklo.

3. Nepriistrasnost, pluralizmot i slobodata na uveruvaweto.

- vistinoto i navremeno informirawe;
- otvorenost za slobodna konkurencija i informirawe za razli~ni politiki idej, kulturni i drugi tendencii i mislewa;
- ednakvost na tretmanot na razli~nite pristapi i mislewa;
- zabrana na cenzurata i po~ituvawe na samostojnosta i avtonomnosta na radiodifuznate organizacii;
- onevozmo`uvawe monopol na vlijanieto na pojedinci i grupi vo radiodifuznate organizacii;
- nepriistrasnost i ramnopravnost vo tretmanot na politiki te subjekti vo programite na radiodifuznate organizacii, koi ne treba ednostrano da im slu`at na nitu edna politika partija, grupa ili pojedinci, osobeno vo predizbornite kampawi;
- slobodno afirmirawe na mislewata i uveruvawata, sestrano i objektivno informirawe na slu`atelite i gleda~ite.

4. Pravoto na odgovor i ispravka.

- sekoj gra|anin koj e zasegnat so fakti~kata sostojba ili prikazot vo programata na radioto ili televizijata, ima pravo na odgovor;
- sekoj gra|anin ima pravo da bara od radiodifuznata organizacija da objavi ispravka na informacijata, so koja se povreduva negovoto dostoinstvo i ugled, odnosno negovite prava i interesi;
- radiodifuznata organizacija mora da go emituva odgovorot, odnosno ispravkata na na~ini i po postapka utvrdeni so zakon;
- sekoj gra|anin mo`e da se obrati do Sovetot za radiodifuzija, dokolku radiodifuznata organizacija odbie da go emituva odgovorot, odnosno ispravkata.

5. Neguvaweto i afirmiraweto na makedonskata kulturna tradicija i tradicijata na nacionalnostite koi `iveat vo Republika Makedonija.

- za~uvuvawe i neguvawe na nacionalni otidentitet, jazi~nata kultura i doma{noto tvore{tvo;
- promovirawe tolerancija i po~ituvawe i neguvawe na kulturnata razli~nost;
- emituvaweto programi so nizok kvalitet (vo odnos na "{undot" i "ki~ot" vo programite, "sodr`inata i kulturnata na govorot" i sl.).

6. Pornografijata, nepriстойnite sodr`ini i nasilstvoto.

- emituvawe nepriстойni sodr`ini, pornografija i nasilstvo, odnosno sodr`ini {to go degradi raat~ove~koto dostoinstvo i {tetno vlijaat vrz fizi~kiot, mentalniot i moralniot razvoj na decata i mladinata;
- emituvawe sodr`ini so koi se pottiknuva nasilstvo i rasna, verska i nacionalna omraza i netrpelivost;
- prika`uvawe programi so nasilstvo i pornografija vo termini vo koi ne smeat da se prika`uvaat (od 6.00 do 24.00 ~asot).

7. Reklamiraweto i sponzorstvoto.

- ako reklami te ne se vistiniti i ~esni, ja zaveduvaat javnosta i se protiv interesi te na kupuva~ite, odnosno korisnici te na usluge te;
- ako reklami te { to se upateni na decata, ili tie vo niv u~estvuvaat, sodr`at poraki { to mo`at da gi povredat ni vni te interesi i da i na{tetat na detskata ~uvstvitelnost i voзраст;
- ako vo reklamni te poraki se reklamira droga, tutun, alkohol i lekovi { to se izdavaat samo na lekarski recepti;
- ako vesti te i drugi te informativni programi, kako i prenosi na verski i drugi nastani, ~ie vremetraewe e pomalo od 30 min. se prekinuvaat so reklami;
- ako politi~ko-propagandni te poraki se emituvaat vo detski, u~ili{ni i obrazovni programi;
- ako politi~ko-propagandni te poraki se emituvaat vo vesti i drugi informativni programi, kako i za vremetraewe na direktni prenosi na verski, sportski, kulturni, zabavni i drugi nastani;
- ako se sponzoriraat vesti i drugi informativni programi, kako i programi od politi~ki ili religiozen karakter;
- ako emituvaweto filmovi i drugi audiovizuelni dela (osven seriski i dokumentarni filmovi i zabavni programi), ~ie vremetraewe iznesuva pove}e od 45 min., se prekinuva so reklami pove}e od edna{ , na seкои 45 minuti;
- ako vremetraeweto na reklami te na javni te radiodifuzni organizacii iznesuva pove}e od 7% na sekoj ~as emituvana programa;
- ako vremetraeweto na reklami te na trgovski te radiodifuzni organizacii iznesuva pove}e od 20% na sekoj ~as emituvana programa;
- ako javni te radiodifuzni organizacii emituvaat reklami { to se direktna ponuda na javnosta za kupuvawe, prodaba, rasprodaba ili iznajmuvawe proizvodi ili uslugi (tele{op);
- ako reklami te { to se direktna ponuda na javnosta za prodaba na proizvodi i uslugi (tele{op) nadminuvaat eden ~as od dnevna ta programa na trgovski te radiodifuzni dru{tva;

8. Drugi pra{awa

Gra|anite mo`at da se obra}aat do Sovetot i za drugi pra{awa povrzani so programi te na elektronski te mediumi i ni vni te zakonski obvrski.

Gra|anite do Sovetot mo`at da upatuvaaat predlozi, mislewa i zabele{ki vo vrska so obemot i na~inot na tretirawe od strana na elektronskiot medium na nastani i slu~ai od soodvetnoto podra~je, odnosno na pra{awa od interes za gra|anite od toa podra~je povrzani so nivniot `ivot i rabota, kako i za pra{awa povrzani so za{titata i unapreduvaweto na `ivotnata sredina i prirodata.

Na~in na koj mo`e da se upatuvaaat obra}awata

Obra}awata treba da se upatuvaaat vo pismena forma neposredno do Sovetot za radiodifuzija ili preku monitoring grupi te vo Skopje, Bitola, Prilep, Kumanovo, Ohrid, Struga, Veles, [tip, Strumica, Tetovo, Gostivar, Ki~evo, Gevgelija, Debar,

Delčevo, Negotino, Kavadarci, Kočani, Sveti Nikole, Radoviš, Kruševo, Vinica, Kriva Palanka, Berovo, Pehčevo, Probištip, Makedonska Kameniца, Makedonski Brod, Valandovo, Resen i Kratovo.

Obrađawata se dostavuvaa na adresi te na moni tori ng grupi te i li na adresata na Sovetot za radiodi fuzija, **Ul."I lindenska" br. 9, 91000 Skopje, na faks br. 091/130-211 i li na e-mail: sovetrd@lotus.mpt.com.mk i monitoring@srd.org.mk.**

Pokonkretni i nf ormaci i mo` at da se dobijat na telef oni te 129-084 i 129-226.

MONITORING GRUPI NA GLEDANJE I SLUŠATELI

Formiranje

Monitoring grupe na slušatelji i gledatelji se formirani vrz osnova na ^l 34 od Delovni kot za rabota na Sovetot za radiodifuzija, so odlukata donesena na 22 maj 1998 godina. Ovie grupe se formirani vrz osnova na zakonski opredel enata pol o`ba i funkcija na Sovetot, so cel da se obezbedi sistem na redovno sledewe na mislewata na publikata - slušatelji i gledatelji za radio i televizijske programe. Monitoring grupe se pomo`ni konsultativni tela na Sovetot za radiodifuzija vo odnos na programe na elektronske medije.

^lenovite na monitoring grupe se izbrani za vreme od tri godini, vrz osnova na predlozi dostaveni od gra|anski i nevladini organizacii i zdru`enija. Sekoja grupa ima predsedavate`l to go izbira Sovetot za radiodifuzija. ^lenovaweto vo monitoring grupe se ostvaruva vrz volonterska osnova.

Broj i sastav

Formirani se vkupno 31 monitoring grupa, vo pogolemite gradski centri na poznate podra`ja vo Makedonija, i toa vo: Skopje, Bitola, Prilep, Kumanovo, Ohrid, Struga, Veles, [tip, Strumica, Tetovo, Gostivar, Ki`evo, Gevgelija, Debar, Del`evo, Negotino, Kavadarci, Ko`ani, Sveti Nikole, Radovi`, Kru`evo, Vinica, Kriva Palanka, Berovo, Peh`evo, Probi`tip, Makedonska Kamenska, Makedonski Brod, Valandovo, Resen i Kratovo.

Sekoja monitoring grupa }e bide sostavena od 7 do 15 ^lenovi, vo zavisnost od goleminata na podra`jeto } to go pokriva i od brojot na `itelite. Sedi`teto na sekoja od monitoring grupe se nao|a vo mestoto od kade } to e grupata.

Nadle`nosti i na`in na rabota

Nadle`nostite i na`inot na rabota na monitoring grupe se utvrdeni so Pravilata za rabota na monitoring grupe na slušatelji i gledatelji usvoeni od strana na Sovetot za radiodifuzija na 9 septemvri 1998 godina. Spored Pravilata, monitoring grupe

- (1) go sledat emittiraweto na programe na javne radiodifuzni pretprijatija i trgovske radiodifuzni dru`tva i mu pomagaa na Sovetot vo sproveduvaweto na monitoringot;
- (2) pokrenuvaat pra`awa i pottiknuvaat razgovori vo vrska so sodr`inata na radio i televizijske programe povrzani so interesi na gra|anite, osobeno za sledni te sodr`ini:
 - sodr`ini } to mo`e } tetno da vlijaat vrz telesni ot, duhovni ot ili moralni ot razvoj na decata i mladinice
 - prika`uvawe pornografija

- prika`uvawe nasilstvo
- prika`uvawe emisii { to pottiknuvaat nacionalna, verska omraza i netrpelivost
- reklami rawe droga, alkohol i lekovi
- drugi propagandni poraki protiv interese na kupuva~ite, odnosno korisnicite
- za{tita na ~ovekovata `ivotna sredina
- primena na makedonski otli teraturenjazik

Monitoring grupite se sostanuvaa po potreba, a najmalku edna{ mese~no. Sostanocite gi svi kuvaat i so niv rakovodat pretsedava~ite na grupite. Monitoring grupite izgotvuvaat redovni izve{tai od svoje sostanoci { to mu gi dostavuvaa na Sovetot za radiodifuzija.

So cel da gi sondira mislewata i stavovite na ~lenovite na monitoring grupite za oddelni programski pra{awa, Sovetot za radiodifuzija podgotvuva i posebni anketi.

Sonetot za radiodifuzija odr`uva zaedni~ki sostanoci so pretsedava~ite na monitoring grupite edna{ godi{no.

Pred da zapo~nat so svojata rabota, ~lenovite na monitoring grupite se dol`ni da potpi{at posebni izjavi so koi potvrduvaat deka ne se vraboteni vo radiodifuzna organizacija ili vo dr`avni organi, deka ne se ~lenovi na rakovodstva na politi~ki partii, nemaat udeli, akcii ili drug ekonomski interes vo radiodifuzni organizaciji, odnosno nemaat li~no, preku treto lice ili po bilo koja osnova interesi vo radiodifuzni organizaciji koi mo`at da imaat vlijanie ni vnata rabota kako ~lenovi na grupite.

KOMISIJA ZA PRETSTAVKI OD GLEDA^I I SLU[ATELI

Formirawe i sostav

Komisijata za pretstavki od gleda~i i slu[ateli e formirana so odluka na Sovetot za radiodifuzija na 22 maj 1998 godina, vrz osnova na ~l. 34 od Delovni kot za rabota na Sovetot.

Komisijata e sostavena od pet ~lenovi { to gi imenuva Sovetot za vreme od dve godini. ^lenovite na Komisijata za pretstavki od gleda~i i slu[ateli se izbiraat od redot na istaknati pravni ci, komunikolozi i novinarji. Pretsedatelot na Komisijata se bira od redot na ~lenovite na Sovetot za radiodifuzija.

Nadle`nosti

Komisijata e pomo{no telo na Sovetot za radiodifuzija, ~ija funkcija e da prima i razgl eduva `albi, prigovori i drugi pretstavki od gra|anite, upateni do Sovetot za radiodifuzija vo vrska so emitivnite sodr`ini na radio i televizijskite programi.

Komisijata gi prima `albite, prigovore i pretstavkite upateni do Sovetot, gi razgl eduva i dava mi sl ewe po isti te.

Pretstavkite, prigovore i `albite mo`e da se odnesuvaat na slednite sodr`ini:

- po~ituvawe na slobodata i pravata na ~ovekot i gra|anot, negovoto dostoinstvo i ugled;
- zabrana na emitivawe nepri stojni sodr`ini, osobeno na pornografija i nasilstvo, sodr`ini { to mo`e {tetno da vlijaat vrz telesniot, duhovniot ili moralniot razvoj na decata i mladincite i drugi sodr`ini so koi se povreduvaat odredbite od Zakonot za radiodifuznata dejnost i principi te na nepri strasnost, pluralizmot i slobodata na iska`uvaweto;
- pravoto na ispravka i odgovor;
- zabrana na emitivawe emisii naso~eni kon nasilno urivawe na ustavniot poredok na Republikata ili kon pottiknuvawe ili povikuvawe na voena agresija ili na razgoruvawe na naci onalna, rasna ili verska omraza i netrpelivost;
- zabranite za reklamirawe odredeni proizvodi (alkohol, droga, opredelni lekovi i cigari);
- prikrieni reklami.

Postapka za podnesuvawe `albi ili pretstavki

Na Komisijata so `alba mo`e da i se obrati sekoja individua { to ~uvstvuvava deka nejzini te slobodi i prava na izrazuvawe se popre~eni ili naru{eni ili pak sekoja individua { to ~uvstvuvava deka nejzini te slobodi i prava na izrazuvawe se popre~eni ili naru{eni ili pak sekoja kompanija, partija ili institucija koja smeta deka nejzini ot legiti men interes, ugled ili dobro ime se naru{eni so emi tuvaweto neto~ni fakti na radi odof uzni te programi .

Komisijata ja razgl eduva sekoja `alba, prigovor ili pretstavka upatena do gra|ani te, odnosno ni vni te asocijaci i, gi proveruva navodi te i zneseni vo pretstavkite preku pribirawe dopolnitelni informacii od podnositelite i od radiodif uzerite na koi se odnesuva pretstavkata. Komisijata mo`e da pobara od radiodif uzerot da i dostavi snimka od emi tuvanata programa na koja se odnesuva pretstavkata. Vrz osnova na rezultati te od sprovedenata postapka, dostavuva izve{ taj do Sovetot, so predlog za prezemawe merki utvrdeni so Delovnikot na Sovetot za radiodif uzija i Zakonot za radiodif uznata dejnost, protiv radiodif uzerot.

Po sekoja pristignata pretstavka, Komisijata e dol `na da postapi i da ja zavr{ i postapkata vo rok od 15 dena po dobi vaweto.

PRI LOZI

**DO VLADATA NA REPUBLI KA
MAKEDONI JA
PREKU
SOVETOT ZA RADI ODI FUZI JA**

PREDMET: Prijava za u~estvo na konkursot za dodel uvawe
koncesi i za vr{ ewe na radi odi f uzna dejnost

1. PODNOSITEL
(op{ ti podatoci)

1.1 Za fizi~ko lice

I me _____
Tatkovo ime _____
Prezi me _____
Dr` avjanstvo _____
Mati ~en broj _____
Adresa _____
Tel ef on _____

1.2. Za pravno lice

Firma _____
Sedi { te _____
Nazi v i sedi { te
na osnova~ot, odnosno
soosnova~i te _____

Ovl asteno l i ce _____
za zastapuvawe _____

Tel ef on _____
Tel ef aks _____

2. SOPSTVENI ^KI STATUS

**2.1. Struktura na
sopstvenosta** _____

2.2. Podatoci za kapitalot, za akcijite, odnosno udelite (ime i prezime, odnosno firma i sedište na sekoe lice koe ima u-estvo vo kapitalot, so procent na u-estvoto) _____

2.3. Podatoci za pravata na upravuvawe na akcionerite, odnosno sodru`nicite (ime i prezime odnosno firma i sedište na sekoe lice koe ima prava na upravuvawe) _____

2.4. Podatoci za u-estvo na podnositelot vo kapitalot vo druga radiodifuzna organizacija _____

2.5. Podatoci za u-estvo na stransko pravno i fizičko lice vo kapitalot na društvo _____

3. VI D NA RADI ODI FUZNATA USLUGA I PODRA^JETO ZA KOE SE BARA KONCESIJATA

3.1 Za teritorijata na Republika Makedonija

a) Za radio _____

b) Za televiziija _____

3.2. Na lokalno nivo

a) Za radio _____
na podra~je _____

b) Za televizija _____
na podra~je _____

4. TEHNI ^KI I EKSPLOATACIONI USLOVI ZA EMI TUVAWE I PROZVODSTVO NA PROGRAMATA

4.1. Podatoci za mre`ata- uredite preko koje se emi tuva programata (spored tehni ~ki ot elaborat)

4.2. Studiska oprema (vid -tip, godina na proiz- vodstvo, nabavna cena)

4.3. Postojna i planirana oprema za proizvodstvo na programata

4.4. Rok za nabavka na planiranata oprema

4.5. Prostorni uslovi za rabota (povr{ i- na, sopstveni ~ki status, godina na izgradba, adresa)

5. P R O G R A M A

5.1. Osnovna struktura na programata po vidovi izrazena vo procenti

5.2. Vremetraewe na emi tuvaweto (dnevno, nedelno i mese~no)

5.3. Vremeto na emi tuvawe i trae-weto na dnevni te vesti

5.4. Procent na u-estvo na sopstvenata programa vo vkupno emi tuvanata programa - nedelno

5.5. Obem(vo procenti) na stranska programa { to se planira da se reemituva

5.6. Jazikot - jazici te na koi }e se emituva programata (ako se emituva na pove}e jazici, obem-vo procenti na programata na oddelni jazici)

5.7. Broj na potencialni slu{атели, odnosno gleda~i

6. STRU^EN I TEHNI ^KI KADAR

6.1. Broj na potrebni kadri za vr{ewe na dejnosta

6.2. Kvalifikaciona struktura na kadrite

**6.3. Dinamika na vrabotuvawe
na planirani ot kadar**

**6.4 Broj na nadvoren
sorabotnici, (so kvali-
fikaciona struktura)**

**FINANSIJSKI SREDSTVA ZA RABOTA
NA TRGOVSKOTO DRUŠTVO**

7.1. Izvori za finansirawe

**7.2. Planiran godišen
prihod**

**7.3. Planirani godišni
troškovi na raboteto**

8. DRUGI PODATOCI

(se naveduvaat drugi podatoci za koi podnosi tel ot smeta
deka se koristi pri odlučuvaweto za dodeluvawe koncesija)

9. KON POKUPATA SE DOSTAVUVA:

9.1. Uverenie za državljanstvo (ako podnosi tel ot e fizičko lice)

9.2. Osnovni akt (statut ili dogovor za društvo) i drugi akti
za pravni ot status na pravno lice i za ovlastenoto lice za
zastapuvawe (ako podnosi tel ot e pravno lice)

9.3. Izjava deka podnosi tel ot ima - nema učestvo vo kapital ot vo druga

radi odifuzna organizacija (zaverena kaj nadlehen organ)

9.4. Izjava deka podnosi telotne vr{ i dejnost od oblasti na pe-atot (zaverena kaj nadlehen organ)

9.5. Detalen plan za rabota za vremeto za koe se dava koncesijata

9.6. Ramkovna {ema na emituvweto na programata (dnevno, nedelno, mese~no)

9.7. Tehni~ki elaborat za postojnata, odnosno planirana oprema za emituvawe na programata, za studioti i studiskata oprema, so podatoci za dinamikatana i nstali rawe na opremata i za podgotvuva~ot na elaboratot

9.8. Dokumenti za finanskataspodobnost na podnosi telot za vr{ewe na dejnosta (bankarski i drugi garancii)

9.9. Dokument za bonitetoti dokumentso koj podnosi telotpotvrduva deka gini ril si te svoi obvrski sprema dr`avata vo izminati ot smetkovodstvenperi od izdaden od nadle`nata institucija za platen promet

9.10. Soglasnost za objavuvawe na u~estvoto na konkursot (vo soglasnost so to~ka 10 od tenderskata dokumentacija)

9.11. Drugi dokumenti (podnosi telot mo`e da dostavi i drugi dokumenti za koi smeta deka }e bi dat od polza pri odlu~uvaweto za dodeluvawe koncesii)

PODNOŠI TEL,

Vrz osnova na ~l. 15 i 16 od Zakonot za koncesija (Sl. vesnik na R. Makedonija br. 42/93) ~l. 25 od Zakonot za telekomunikacii (Slu`ben vesnik na R. Makedonija br. 33/96 i 17/98), a vo soglasnost so Zakonot za radiodifuznata dejnost (Slu`ben vesnik na R. Makedonija br. 20/91) i Odlukata na Vladata na Republika Makedonija za davawe koncesija za vr{ewe na radiodifuzna dejnost (Slu`ben vesnik na R. Makedonija br. 22/98), **VLADATA NA REPUBLIKA MAKEDONIJA** (vo natamo{niot tekst - koncendent) i trgovskoto radiodifuzno dru{tvo "....." (vo natamo{niot tekst - koncesioner) sklu~uvaat

D O G O V O R

za koncesija za vr{ewe na radiodifuzna dejnost - za televizija -

~l. 1

Koncesionerot }e vr{i radiodifuzna dejnost - proizvodstvo, prenos i emituvawe na televizijski programi **na teritorijata na Republika Makedonija.**

~l. 2

So ovoj dogovor koncendentot gi opredeluva na~inot i uslovite za vr{ewe na dejnosta za koja e dadena koncesijata (vo natamo{niot tekst - dejnosta) i se ureduvaat odnositeme|u koncendentot i koncesionerot vo vrska so vr{eweto na dejnosta.

I. REGULATIVNI ODREDBI

Na~in i uslovi za vr{ewe na dejnosta

~l. 3

Koncesionerot }e ja vr{i dejnosta vo soglasnost so tehni~kite, programskite i drugite uslovi opredeleni so Zakonot za koncesija, so Zakonot za telekomunikacii i podzakonskite akti doneseni vrz osnova na Zakonot, Zakonot za radiodifuznata dejnost i ovoj dogovor.

Tehni~ki uslovi

~l. 4

Koncesionerot }e vr{i emisija spored tehni~kite uslovi (frekvencija, lokacija, zra~namo}nost i drugi tehni~ki parametri) opredeleni so dozvolata za rabota na radiostanicata i zdadena od nadle`niot organ za soobra}aj i vrski, odnosno od Direkcijata za telekomunikacii.

Dozvolata od prethodniot stav e sostaven del na ovoj dogovor.

Programski uslovi

~1.5

Koncesionerot e dol`en da obezbedi emituvawe na televizijska programa od najmal ku 8 ~asa dnevno.

~1.6

U~estvoto na programata od sopstveno proizvodstvo vo vkupno emituvanata programa na koncesionerot vo tekot na nedelata, vo prvata godina na koncesijata treba da iznesuva najmal ku 20%, vo vtorata godina 30%, a vo tretata godina i ponatamu dodeka trae koncesijata najmal ku 40%.

Pod sopstveno proizvodstvo na programata vo smisla na prethodni otstav, se podrazbira sozdavawe na govorni, muzi~ki, obrazovni, zabavni i drugi programi od strana na koncesionerot nameneti za emituvawe.

Vo programata od sopstveno proizvodstvo ne vleguvaat ekonomsko-propagandni te programi i drugi te plateni oglasi.

~1.7

Koncesionerot e dol`en sekojdnevno da emituava i nf ormativna programa.

~1.8

Koncesionerot e dol`en so sodr`inite na programite { to gi emituava da obezbedi po~ituvawe na principite utvrdeni so Zakonot za radiodifuznata dejnost, a osobeno po~ituvawe na slobodata i pravata na ~ovekot i gra|aniot, negovoto dostoinstvo i ugled, pluralizam na informacii te i vistinито, nepristrasno i profesionalno tretirawe na nastanite i pra{ awata.

~1.9

Vo programata na koncesionerot ne se dozvoleni sodr`inite { to se nasoeni kon nasilno urivawe na ustavni ot poredok na Republika Makedonija ili kon pottiknuvawe ili povikuvawe na voena agresija ili razgoruvawe na nacionalna, rasna ili verska omraza i netrpelivost.

Koncesionerot ne smee da emituava programa so nepristojni sodr`inite, osobeno so pornografija i nasilstvo, kako i drugi sodr`inite koi mo`at { tetno da vlijaat vrz telesni ot, duhovni ot i moralni ot razvoj na decata i mladi ncite.

~1.10

Vremetraeweto na reklami te vo programite na koncesionerot ne mo`e da iznesuva pove}e od 20% od sekoj ~as emituvana programa, a na reklami te kako di rektna ponuda na javnosta za kupuvawe, prodaba, rasprodaba, i znajmuvawe na proizvodi ili obezbeduvawe uslugi (tele { op) ne mo`e da nadmi nuva eden ~as od dnevната programa.

~1.11

Koncesionerot pri sozdavaweto i emituvaweto na ekonomsko-propagandni te programi e dol`en da se pridr`uva kon zakonski te uslovi za reklami rawe, a osobeno:

-reklamite da bidat visticni i ~esni, ne treba da ja zaveduvaat javnosta, odnosno da ne se protiv interese na kupiva~ite - korisnici na usluge;

-reklamite koi se upateni na decata ili tie vo niv u-estvuvaat ne smeat da sodr`at poraki { to mo`at da gi povredat nivni te interese i da i na{tetat na detskata ~uvstvitelnost i voзраст;

-reklamite treba da bidat jasno prepoznatlive i izdvoeni od drugite delovi na programata;

-reklamite, po pravilo, se vmetnuvaat pome|u emisii te (programite). Reklamite mo`at da bidat vkluceni i vo emisii te pod uslov da ne go naru{at integritetot i vrednosta na emisijata (programata) i da ne se kr{at pravata na avtorite i na drugite imatel i na prava;

-vo emisii te koi se sostaveni od avtonomni delovi, kako i vo prenosite od nastani i pretstavi so sli~na struktura { to se prikauvaat vo intervali, reklamite mo`at da se vmetnuvaat pome|u avtonomnite delovi ili vo intervalite, odnosno vo t.n. prirodni prekin i;

-emituvaweto na audiovizuelni dela - kinematografski i TV filmovi (so isklucok na seriski i dokumentarni filmovi, zabavni emisii) ~ie vremetraewe e pove}e od 45 minuti mo`e da se prekinuva so reklam i na sekoi 45 minuti;

-vestite i drugite informativni emisii kako i prenosite od verski i drugi nastani ~ie vremetraewe e pomalo od 30 minuti ne smee da se prekinuvaat so reklam i. Dokolku traat pove}e od 30 minuti za niv }e se primenuvaat pravilata za vmetnuvawe na reklam i te { to va`at za drugite emisii;

-ne e dozvoleno prikrieno reklamirawe posebno koga se raboti za prezentacija na proizvodi i usluge vo emisii te so reklamni cel i.

~1. 12

Koga emisijata (programata) ili serija na emisii (programi) na koncesionerot e sponzorirana od fizi~ko ili pravno lice - sponzor, treba jasno da bide identifikuvan sponzorot na pogoden na~in, na po~etokot ili na krajot na emisijata (programata).

Ne mo`e da se sponzoriraat vesti ili drugi informativni programi, kako i programi od politi~ki ili religiozen karakter.

~1. 13

Zabraneto e reklamirawe na droga, tutun, alkohol i lekovi { to se izdavaat na lekarski recept.

~1. 14

Nara~etelite na reklam i, odnosno sponzorite ne smeat da vlijaat vrz sodr`inata na programata na koncesionerot na na~in { to }e ja namali ili naru{i samostojnosta i odgovornosta na koncesionerot, odnosno nezavisnosta na ureduvawekata politika vo pogled na programski te sodr` i ni.

~1. 15

Koncesionerot e dol`en da vodi evidencija na emituvanata programa, odnosno dnevnik na emisii te i nivni te snimki da gi ~uva najmal ku 30 dena po emituvaweto.

Vo slu~aj koga e podneseno barawe za odgovor ili ispravka na objavenata informacija, odnosno e poveden spor, snimkite od emisite se ~uvaat do objavuvaweto na odgovorot ili ispravkata, odnosno do zavr{ uvaweto na sporot.

Po barawe na Sovetot za radiodifuzija, koncesionerot e dol`en snimkite na oddelni emituvani programi da gi ~uva do rokot opredelen od Sovetot.

~1. 16

Na na~inot i postapkata utvrdeni so zakon, koncesionerot e dol`en na sekoe pravno i fizi~ko lice da mu ovozmo`i ostvaruvawe na ustavno zagarantiranoto pravo na odgovor i ispravka dokolku vo emisite se izneseni nevistiniti podatoci ili se povreduva dostoinstvoto, ugledot, pravata i interesi te na liceto { to ja bara ispravkata, odnosno odgovorot.

Koncesionerot se obvrzuva da postapi po uka` uvawata na Sovetot za radiodifuzija vo vrska so ostvaruvaweto na pravoto na odgovor i ispravka vo smisla na prethodni ot stav.

~1. 17

Koncesionerot mo`e, pokraj sopstvenata programa, da emituva i programi na drugi doma{ ni i stranski emituva~i dokolku ima soglasnost za emituvawe (dogovor) od emituva~ot ~ija programa se emituva.

~1. 18

Stranski programi koncesionerot mo`e da reemituva povremeno, samo vo slu~aj koga ima dogovor za reemituvawe od stranski ot emituva~, a po prethodna soglasnost od Sovetot za radiodifuzija.

Koncesionerot e dol`en vo baraweto za dobivawe soglasnost za reemituvawe na stranska programa da dostavi:

- podatoci za programata { to treba da se reemituva;
- nazivot i sedi{ teto na organizacijata ~ija programa }e se reemituva, kako i na~elna soglasnost od organizacijata za reemituvawe i
- vremeto vo koe }e se reemituva programata.

~1. 19

Koncesionerot e dol`en da ja emituva programata na makedonski jazik.

Pokraj emituvaweto na programata na makedonski jazik, koncesionerot mo`e da emituva programi i na jazici te na nacionalnosti te.

Stranski programi ili delovi na stranski programi { to se emituvaat mora da bidat prevedeni na makedonski jazik, odnosno na jazikot na nacionalnosta za koja se emituva osven prenosite na muzi~ki, teatarski i verski nastani, obrazovnite programi za izu~uvawe na stranski jazici i programi te nameneti za stranci.

Programi te { to ne se preveduvaat se najavuvaat i na makedonski jazik.

~1. 20

Koncesionerot e dol`en pri emituvaweto na programata da se gri`i za upotrebata na standardni ot makedonski literaturen jazik, odnosno jazikot na nacionalnosti te.

~1. 21

Koncesionerot e dol`en da snimi video avizo za po~etokot i krajot na programata i primerok od avizoto da dostavi do Sovetot za radiodi fuzija i nadle`ni ot organ za telekomunikacii.

~1. 22

Koncesionerot e dol`en pri sozdavaweto i emituvaweto na programata da gi po~ituva moralnite i materijalni prava na avtorite, izveduvate i drugite nositeli na srodni i drugi prava na dela { to gi koristat vo programite, a se za{titeni so Zakonot za avtorskoto pravo i srodnite prava i so me|unarodnite konvencii, odnosno dogovori { to gi sklu~ila, odnosno konkoi pristapila Republika Makedonija.

~1. 23

Koncesionerot e dol`en da se prid`uva kon preporakite i nasokite na Sovetot za radiodi fuzija i nadle`ni ot organ za telekomunikacii vo vrskana~inot i uslovi te za vr{ewe na dejnosta, odnosno za izvr{uvaweto na obvrskite utvrdeni so zakon i ovoj dogovor.

Vremetraewe na koncesijata

~1. 24

Koncesijata se dava za vreme od 10 godini smetano od denot na potpi { uvaweto na ovoj dogovor.

II. DOGOVORNI ODREDBI

Nadomestok za koncesijata i na~in na pla}awe

~1. 25

Visini nata na nadomestokot za koncesijata i znesuva 160.230 DM godi { no. Nadomestokot za koncesijata se pla}a vo denarska protivrednost po sredni ot kurs na Narodnata banka na Makedonija na denot na uplatata. Pla}aweto na nadomestokot se vr{ i preku ovlastenata institucija za platen promet, kako pri hod na Republika.

~1. 26

Godi { ni ot nadomestok za koncesijata se pla}a vo tekot na godinata na { est (6) rati od koi prvata rata i znesuva 50% od nadomestokot, a ostatokot od nadomestokot vo pet ednakvi rati vo godinata za koja se odnesuva nadomestokot. Prvata rata od nadomestokot od prethodni ot stav, koncesionerot e dol`en da ja plati vo rok od 60 dena od denot na potpi { uvaweto na dogovorot za koncesija, a narednite pet rati na seкои dva meseca, najdocna na denot koga e platen prethodnata rata.

~1. 27

Za obezbeduvawe na pla}aweto na nadomestokot za koncesija, koncesionerot e dol`en na koncendentot da mu dostavi bankarska garancija ili menica.

Sredstvata za obezbeduvawe na pla}aweto, koncesionerot gi dostavuva sekoja godina, za iznosot na godi { ni ot nadomestok za koncesija, vo rok od 45 dena od potpi { uvaweto na Dogovorot, odnosno od po~etokot na godi nata za koja se odnesuva nadomestokot.

Dol`nosti na koncesionerot za dostavuvawe opredeleni podatoci

~1. 28

Koncesionerot se obvrzuva, po barawe na koncendentot, odnosno na Sovetot za radiodifuzija i na drugite organi ovlasteni za nadzor i na organite za statistika da dostavuva opredeleni podatoci - izve{tai za na~i not i kvalitetot na vr{ eweto na dejnosta, odnosno za drugi pra{ awa povrzani so ostvaruvaweto na obvrskite na koncesionerot utvrdeni so zakon i ovoj dogovor.

~1. 29

Koncesionerot e dol`en da go izvestuva Sovetot za radiodifuzija za namerata da vr{ i promeni vo programskata {ema, kako i da dostavuva do Sovetot i do Direkcijata za telekomunikacii, edna{ godi{ no izve{taj za rabotata, odnosno za ostvaruvawe na obvrskite utvrdeni so dogovorot.

~1. 30

Koncesionerot se obvrzuva da ne vr{ i promeni na sopstveni ~ki te udeli i upravuva~ki te prava bez soglasnost na koncendentot.

Nadzor

~1. 31

Nadzor na sproveduvaweto na Dogovorot za koncesija se vr{ i na na~in i postapka utvrdeni so zakon.

~1. 32

Koncesionerot e dol`en na nadle`nite organi za nadzor da mu gi dostavuva site potrebni informacii i podatoci povrzani so ostvaruvaweto na dejnosta i da im ovozmo`uva uvid vo rabotata.

Odgovornost za nepri dr` uvawe na uslovi te za koncesijata

~1. 33

Ako koncesionerot ne se pri dr` uva kon na~i not, uslovi te i obvrski te za vr{ewe na dejnosta opredeleni so zakon i ovoj dogovor, Sovetot za radi odi fuzija i nadle` nite inspektorati, odnosno Direkcijata za tel ekomunikacii, vo ramki te na ni vnata nadle` nost, na na~i not i po postapka propi { ana so zakon, prezemaat merki proti v koncesionerot.

~1. 34

Ako Sovetot za radi odi fuzija utvrdi deka koncesionerot ne gi po~i tuva obvrskite utvrdeni so zakon i ovoj dogovor vo odnos na sozdavaweto i emi tuvaweto na programi te }e gi pri meni sledni ve merki :

- pismeno predupreduvawe;
- pismeno predupreduvawe so barawe toa da bide objaveno od strana na koncesionerot;
- barawe do nadle` nite inspekciski organi, odnosno do Direkcijata za tel ekomunikacii da prezemaat merki propi { ani so zakon;
- predlog za odzemawe na koncesijata

Uslovi za odzemawe na koncesijata

~1. 35

Koncendentot, na predlog na Sovetot za radi odi fuzija mo` e da ja odzeme dadenata koncesija na koncesionerot ako:

- ne zapo~ne so vr{ewe na dejnosta vo rokot opredelen so dogovorot
- koncesijata bila izdadena vrz osnova na neto~ni podatoci;
- koncesionerot ne se pri dr` uva na uslovite za vr{ewe na dejnosta utvrdeni so zakon i ovoj dogovor;
- koncesionerot vo opredeleni ot vremenski rok ne postapi po barawata na nadle` nite organi za odstranuvawe na nedostatoci te;
- koncesionerot padne pod ste~aj.

Na~in na re{ avawe na sporovite

~1. 36

Koncendentot i koncesionerot se soglasni sporovite { to eventualno bi nastanale vo izvr{ uvaweto na ovoj dogovor da gi re{ avaat spogodbeno, preku posebna komisija sostavena od pretstavnici od Sovetot za radi odi fuzija, Ministerstvoto za soobra}aj i vrski i koncesionerot.

Dokol ku sporot ne mo` e da se re{ i spogodbeno na na~i not opredelen od prethodni ot stav, sporot }e go re{ ava nadle` ni ot sud vo Skopje.

Prestanok na dogovorot za koncesija

~1. 37

Dogovorot za koncesija prestanuva da va` i :
-so istekot na rokot za koje skl u~en

-so raski nuvawe pred i stekot na rokot
-po osnov na vi { a si l a
Dogovorot za koncesija prestanuva da va` i pred i stekot na rokot za koj e
sklu~en ako:

-koncesi onerot ne go pla}a nadomestokot za koncesija, odnosno ne dostavi
sredstvo za obezbeduvawe na pla}aweto vo rokovi te opredel eni so ovoj dogovor.
-ne se po~i tuvaat drugi te odredbi od Dogovorot.

Ako koncesi onerot bara raski nuvawe na Dogovorot pred i stekot na rokot
za koj e sklu~en e dol` en da go izvesti za toa koncendentot najmal ku 6 meseci
pred denot od koj bara raski nuvawe. Ako Dogovorot se raski ne, koncesi onerot
e dol` en da go pl ati godi { ni ot nadomestok za koncesijata.

Prenos na koncesijata

~1. 38

Dobi enata koncesija ne mo` e da se prenesuva na tretoto lice.

~1. 39

I zmeni te na Zakonot za radi odi fuznata dejnost i Zakonot za
telekomunikacii te ne vlijaat vrz na~i not i uslovi te za vr{ ewe na dejnosta
utvrdeni so ovoj dogovor.

Zavr{ ni odredbi

~1. 40

I zmeni i dopol nuvawa na ovoj dogovor se vr{ at vo pi smena f orma.

~1. 41

Dogovorot e sostaven vo sedum ednoobrazni primeroci od koi po tri za
dogovorni te strani , a eden pri merok za Sovetot za radi odi f uzi ja.

Dogovorni strani

Koncesi oner

Trgovsko radi odi f uzno dru{ tvo
".....
Upravi tel ,

Koncendent

VI ada na Republ i ka Makedoni ja